

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna pešna vrsta
mali oglasi po Din 1:50 in
Din 2:—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2:50,
veliki po Din 3:— in 4:—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu /opust/

Izhaja vsak dan /vzemši
ponedeljska in dneva po
prezniku ob 4. w i zjutraj/

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 59.011, Praga in Dunaj 24.797.

Žalostna bilanca.

Režimsko časopisje se v zadnjem času kar ne more dovolj naširokoustiti v zatrjevanju, kako se naša država bolj in bolj konsolidira in kako vse naše državno življenje iz dneva v dan razveseljivo napreduje, hvala odlični vladni PP.

Toda, kar se v bombastičnih člankih in na potpečljivem papirju tako lepo pripovedovati da, to stoji žalobno v kričečem nasprotju z golo, trdo resničnostjo, ki jo vsak od nas vsako minuto in na vsa korak z boleščjo v srcu gleda in na lastni koži izkusi, in ki je ta, da nam gre zelo, zelo slabo, in da eno živo, globoko, edinstveno čuvstvo veže in združuje danes vse Slovence, Hrvate in Srbe: nezadovoljstvo svojega prebivalstva, se je torej naša država res konsolidirala, a tudi samo na tej podlagi. Bridka ironija!

Žalostno je, tako je nedavno zaključil svojo sodbo neki inozemski list, pišeč o naših razmerah, da ta od prirode tako blagoslovljena dežela s tako bogatimi resursami in takim pridnim prebivalstvom, po šestih letih miru, reda in dela še vedno ne more priti do pravega razmaha in da nikjer ni opaziti vidnega napredka, pač pa dosti znakov propadanja...

Zares, žalostno je to in sramota. Koliko pogojev ima naša država za gospodarski procvit, do kakšnega blagostanja bi se bila do danes že lahko povzpela, a mesto tega vidimo povsod le nazadovanje in siromašenje: slabe železnice, razpadajoče ceste in naprave, stagnacija v industriji, brezposelnost, socialno bedo vseh, lačnega uradnika, strganega invalida, napolnjenega železniškega penzjonista, silne davke, tlačne vse sloje, najbolj kmeta, zraven pa prazne državne blagajne. Mizerija na celi črti, to je bilanca šestih let. In samo ta sreča nam še pomaga, da imamo vsaj dobre letine; naj pride še nesreča slabe letine, potem joj nam. Živimo samo tako-le z roke v usta, od danes na jutri, a nikjer ni trdnih rezerv, varujočih nas proti vsem eventualnostim. To je naš položaj danes.

A kdo je temu kriv? Kakšen naš režimski list seveda ne bo v zadregi s promptnim odgovorom: »klerikalci!« A v tem večji zadregi bi bil, ko bi ga vprašali, kaj pa je sedanji režim za državo ali za ljudstvo dobrega in koristnega storil, pred vsem pa, kaj je dobrega in koristnega storil za slovensko ljudstvo? Ker naša koža nam je najbližja.

Ali je, vprašamo, režim doslej le eno delo ustvaril, ki bi res služilo občemu blagru, ki bi poživilo produktivne moči, dvignilo gospodarstvo, zmanjšalo socialno stisko, olajšalo ljudstvu vsaj malo vsa ta silna davčna bremena, ki ga pritiskajo k tlom? Ali je pokazal režim doslej sploh le količjak zmisla za najnujnejše potrebe ljudstva? Ali ni vsa njegova skrb osredotočena samo na lastni interes, kako bi si utrdil svojo moč in izrabil prilike za-se in za svojo stranko? Ali je vršil doslej res kako konstruktivno, produktivno, pozitivno delo?

Le pogledimo na delo vlade v parlamentu. Pred vsem in največ stvarja s pomočjo svoje umetno pridobljene večine take zakone, ki naj služijo njenim interesom in podpirajo odkrite in prikrita namene režima, nujne državne in narodne zadeve pa morajo čakati. Ali je morda tisti reakcionarni tiskovni zakon, ki ga vlada tako forsira, potreben ali celo nujen? Ali je Pantheon nujen in potreben? Ali je zakon o poljedeljskih kreditih, čegar negativni efekt je dr. Kulovec tako nepobito dokazal, nujen in potreben? Ali je nujen nov ljudskošolski zakon? Ali ni sto in sto drugih stvari brezprimerno nujnnejših in potrebnejših?

Vlada se ne more niti na to izgovarjati, da opozicija ovira ali onemogočuje koristno in uspešno delo v skupščini. Kajti opozicija ne dela vladi najmanjši težav, kadar gre za kako v resnični blagor države in ljudstva potrebno stvar. Opozicija je pri svojem vstopu v sedanjo skupščino izjavila, da bo vsako koristno parlamentarno delo podpirala, in tega se tudi drži.

Zlasti poslanecem Jugoslovanskega kluba mora vsak pravičnik človek priznati, da si pošteno prizadevajo delo v skupščini usmeriti v prilogo najnujnejšim ljudskim potrebam, toda večina, ki je danes slepo orodje v rokah gg. Pašića in Pribečevića in ne pozna drugo naloge, ko odglasovati nepotrebne in nazadnjaške, za državo moralno in materialno škodljive

ve zakone, služke zgolj interesom režima, je gluha za predloge naših poslancev, ki naj bi prinesli pod težo davkov omagajočemu ljudstvu vsaj eno ali drugo olajšavo.

In tako je vseh teh nesrečnih, dezolantnih razmer v naši državi in vsega nezadovoljstva kriv edino-le nesposobni režim; ta režim, ki skrbi samo za-se, a za reševanje perečih državnih vprašanj nima ne časa ne volje ne razumevanja; ki ima vedno v ustih frazo o državotvornosti, a v dejanjih državo na zunan in znotraj samo oslablja; ki samo podira, a nič ne zgradi; režim, čegar vsa državniška mo-

drost obstoji samo v udejstvovanju fizične sile, duhovne ustvarjalne sile pa nima nobene.

Režim reakcije, a ne napredka. In dokler bo ta režim gospodaril, ni nobene možnosti za ozdravljenje našega hiračnega državnega organizma in razcvit vsega našega državnega življenja. Upajmo, da do tega ni več daleč, do trenutka namreč, ki bo slabe gospodarje zamenjal z boljšimi, ki jim bo blagor države res najvišji zakon in ne strankarski interes, in ki bodo z velikopotezno državniško koncepcijo umeli zopet dvigniti narodove energije in tvorne sile, danes že napolnjen.

Pašić bolan.

DIREKTORIJ?

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Bolezen predsednika vlade je še vedno v ospredju političnega življenja. Dopoldne se je bolnikovo stanje malo zboljšalo. Celodopoldne so bili okrog bolniške postelje zbrani njegovi zdravniki. Ob 12. ga je obiskal na njegovo željo predsednik radikalnega kluba Ljuba Živković, potem ga je obiskal Pavle Radić. Pri tem mu je sporočil, da je bil njegov zakonski predlog o ljudski hvalnosti kralju sprejet. Pašić se ni spuščal v dolge razprave, ker mu tega njegovo stanje ne dopušča.

O njegovi bolezni pišejo »Novosti«: »Pašić je resno bolan. To se sklepa iz diskretnih izjav zdravnikov in iz velikih skrbi radikalne stranke. Radikalni so zelo v skrbeh, ker je bil Pašić gospodar položaja in neomejen gospodar v stranki. Nihče ni vedel, kaj dela. Prepri-

čanje o uspehu njegove akcije je bilo tako močno, da se je v stranki vse njemu prepustilo v popolnoma svobodnem preudarek. Nikdo ni smel nič delati. Ker pa so zdravniki Pašića obsodili na odmor, je nastala velika skrb. Pašić je v poslednjem času vodil pogajanja z Radićem osebno in neposredno. O tem ni nikomur nič pripovedoval. Pašić je dobival obvestila z najvišjega mesta. Vodil je pogajanja s Pribečevićem o odnošajih s samostojnimi demokrati. Nihče ni vedel, o čem se je razgovarjal. Da ne bi prišlo do iznenadenj v stranki in da bi se zadeve normalno razvijale, se govori, da bo prišlo do ustvaritve direktorija, katerega bi sestavili Ljuba Jovanović, dr. Marković, Krsta Miletić, dr. Ninčić in morda Aca Stanojević.«

Seja narodne skupščine.

VLADA PREDLOŽILA IZMENADA AVTONOMNI CARINSKI TARIF BREZ VSAKE UTEMELJITVE.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je fin. minister predložil zakon o avtonomnem carinskem tarifu in zahteval, da se obravnava nujno. Pribiti je treba, da ni dobil noben poslanec predloga v roke. Noben poslanec, vsaj iz opozicije, ni slutil, kako važne določbe vsebuje zakonski predlog, ki v vsaki državi občutno posega v gospodarsko življenje vsega prebivalstva. Nihče ne more vedeti, ali odgovarja gospodarskemu stanju naše države, ali so dovolj zaščiteni interesi prebivalstva in našega gospodarstva. Minister pa kljub temu zahteva nujnost, ne da se zbornica ne bi vsaj o bistvenih določbah mogla izjaviti. To je nekaj tako nezaslišanega, da ne najdemo primere za tako lahkomišno postopanje v nobeni državi na svetu. To je tem neznosnejše, ker je stopil carinski tarif takoj v veljavo in se mora od danes naprej takoj izvajati. Za to ni nobenega povišja, pa če se sodi o njem tako ali tako. Da se skuša predlog vtihotapiti v zbornico, ne da bi poslanci imeli prilike in časa dovolj, da morejo predloženi načrt proučiti temeljito in ga v odboru in v skupščini predebatirati, je proti vsem ustavnim parlamentarnim običajem. Najlepše je to, da je to najvažnejši zakonski predlog, da pa noben minister, posebno ne finančni minister, ne smatra za potrebno in vredno, da bi opisal zakon z besedami in razložil vsaj temeljna načela, ki jih predlog vsebuje. Tako je prišel na debato predlog, ne da bi imeli poslanci prej načrt v rokah in ne da bi dal finančni minister potrebna pojasnila. To je značilno za to, kako sedanja vlada postopa z vprašanji, ki so odločilnega pomena ne samo za narodno gospodarstvo, ampak tudi za vsakega posameznika.

DR. KULOVEC ŽIGOSA POSTOPANJE FIN. MINISTRA.

K predlogu je prvi govoril dr. Kulovec. Izvajal je: »Lansko leto je bila glavna evira, da ni stopil avtonomni carinski tarif v veljavo, tedanji finančni minister Stojadinović. Stojadinović je takrat dejal, da bi carinski tarif v takratni izdelavi konsumente, posebno kmetško ljudstvo zelo obremenil. Ker predloženega tarifa ne poznamo, zato se moramo tudi sedaj tega bati. Prav to je najvažnejši razlog, da nam je treba dati prilike, da predloženi tarif v fin. odboru vsestransko obravnavamo, ker moramo šele potem izreči utemeljeno sodbo o gospodarskih posledicah tarifa. Novi carinski tarif je nujno potreben, ker brez njega ne

moremo sklepati trgovskih pogodb s tujimi državami. Ni vseeno, kako je izdelan. K izdelavi tarifa so bili povabljeni zastopniki koncerna Slavske in Jadranske banke, da dajo svoje mnenje in da zaščitijo svoje interese eventualno na škodo širokih slojev, zlasti kmetškega in delavskega ljudstva. Vemo, da pri tem niso sodelovali zastopniki kmetijstva, zlasti ne zastopniki kmetijskih in konsumnih združenj, v katerih je organiziran velik del našega ljudstva. Priznamo radi, da je treba našo industrijo zaščititi, ker vemo, da je od njene uspešnosti odvisna usoda širokih slojev, kmetškega blagostanja. Enostranska zaščita dovolj velike industrije pa je škodljiva zlasti poljedelstvu kot najvažnejši panogi našega gospodarstva. Poudariti je tudi to, da se da s pametno gospodarsko politiko pomagati industriji tudi s cenejšimi krediti in smernim železniškim tarifom. Ravno v tem pogledu pa je prav gotovo vlada največ grešila zlasti nad slovensko industrijo, kajti malenkostne kredite je dobila ravno slovenska industrija, ki je, kakor je znano, v celi državi najbolj razvita. Železniški tarif, kakor je znano, naravnost upropača našo industrijo. Poleg tega je treba omeniti, da je ministrski svet dosedaj že večkrat spremenil carinske postavke v korist ogroženim industrijskim panogam, tako, da bo sedaj vlada isti industriji, ki je nehotela v težek položaj, pomagala, če bo le hotela.«

Za ta izvajanja je poslanec žel burna priznanja, njegovim izvajanjem so se pridružili tudi dr. Neudorfer v imenu NSS, dr. Kurbegović v imenu muslimanov in Sečero v imenu demokratov. Večina je nato glasovala za nujnost vladnega predloga. Nujnost je zagovarjal poslanec Grgin.

Na njegova izvajanja je odgovarjal dr. Kulovec takole: »Na izvajanja g. Grgina moram ugotoviti sledeče: Po fin. zakonu dobi ta zakon veljavo, čim je predložen skupščini. Danes je dobil veljavo za poslovni svet. Zato ne razumem, zakaj zahteva vlada nujnost za njegovo veljavo. Tukaj so merodajni samo politični razlogi, ne pa tiste hvalisane skrbi, o katerih gospodje govore, da jih imajo za industrijo. Gospodje iz vlade pravijo, da je bil načrt predložen, da zaščiti industrijo. Mi smo tri ali štiri leta kazali na posledice, ki so jih razne vlade prizadale naši industriji z železniško in finančno politiko. Vsled tega naša industrija propada. Fin. minister zahteva, da glasujemo za nujnost načrta, katerega ne poznamo. Meremo presumirati, da se sedanji predlog naslanja na tisti osnutek, katerega je izdelala Pašićeva vlada pred junijem lanskega leta. Če je ta osnutek v bistvu isti kot ga

je izdelala Pašićeva vlada, potem moram ugotoviti, da se bodo vse stvari, ki jih ljudstvo potrebuje, podražile za 30 do 150 odstot. Za vzgled navažam škroplilnice. Uvažati se mora iz drugih držav, ker jih pri nas ne izdelujemo. Podražile se bodo za 200 Din pri komadu. To je en primer. Poleg njega je še mnogo drugih. Ugotavljam, da moramo mnogo predmetov, katere potrebujemo, uvažati od drugih, vsled česar se bodo podražili. Če bo ostal ta carinski tarif tak kot je, potem ne boste zaščitili ne kmeta ne konsumenta, sploh nikogar. (Pritrjevanje in ploskanje.)

Po končanem glasovanju je predsednik skupščine izjavil, da mu je fin. minister predložil zakon o dvanajstinih, za katerega tudi zahteva nujnost.

ZOPET DVANAJSTINE. — POSL. KREMŽAR OBŠOJA POGUBNO POLITIKO REŽIMA.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Dasiravno bodo stopile v veljavo dvanajstine za avgust, september, oktober in november in bi torej imela fin. odbor in narodna skupščina časa dovolj, da jih temeljito proučita, vendar gre vlada preko tega. Razumljivo je, da je opozicija ožigosala tako malomarno postopanje.

Prvi je govoril posl. Krajac v imenu HSS.

Za njim je govoril posl. Kremžar o tem, kakšni stvarni in politični razlogi so vodili fin. ministra, da zahteva za svoj predlog nujnost. Povod bi bil, če bi bilo do 1. avgusta še samo dva dni časa. Imamo pa še šest tednov. Kaki razlogi so bili tedaj merodajni. Mogoče gre minister na počitnice. Stvarnega razloga nima. Pač pa je njegova stara praksa, da se namesto rednega proračuna poslužuje dvanajstin. To je škodljivo gospodarstvo. Pa tudi parlamentarizem zahteva, da se z dvanajstinami preneha. Ker je poslanec pri dvanajstinih vsaj deloma mogoče še kontrolirati delo vlade in državnega gospodarstva, zato zahteva fin. minister za dvanajstine nujnost, da se odtegne še tej kontroli. S tako politiko dokazuje vlada, da ne stoji več na parlamentarnih tleh, ampak na tleh, o katerih je pred enim tednom govoril dr. Ninčić, da se proti njim bori ves civilizirani svet. Misli je na boljševiški svet. Pri nas vlada diktatura. En del naše kapitalistične buržoazije vlada na drugimi narodi (pritrjevanje). Kakšna razlika je med to diktaturo in diktaturo proletarijata? Vzporedno s tem pripravlja vlada nasilen zakon ter hoče po 27. juniju, ko poteče rok za verifikacijo HSS, poslati poslance domov (Zerjav: »Kakor vi lani!«). Gospod minister Zerjav pravi, da je naša vlada tako delala. Ugotavljam, da je tedaj parlament z malimi presledki delal in da je vlada v tistih par mesecih pripravila mnogo koristnih zakonov. Ta vlada, kateri pripada minister Zerjav, je pred avgustom lanskega leta po celi državi uganjala teror (dr. Zerjav: »Kakšen neki?«). Pokalo je po celi državi. (»Trbovlje!«) Da, v Trbovljah in drugod. (Zerjav: »Kdo je tam streljal na Orjunaše?«) Vprašam ministra, kdo je organiziral Orjuna. Moralni krivci sede tukaj (pritrjevanje).

V tej zbornici gospodarje na desnici niso hoteli poslušati naših razlogov. Opozoriti moram na to, kam bo to vedlo. Stranka jim je več kot država, politika več kot ljudstvo. Pred tremi meseci so glasovali za nujnost dvanajstin, ki so uvedle strošne nove davke. Ljudstvo gospodarsko gine in propada. Davek na ročno delo znaša ne 2, ampak 7 odstot. Ta davek bodo morale plačevati tudi dojlje. (Zivahni medklaci.) Vladni gospodje mislijo, mi smo država, za nami pa naj pride potop. Potop bo prišel, pa bo odnesel fin. ministra. Danes sem čital, da stoji fin. minister pred padcem. Če je to res, pozdravljam to novico. Padec je nujen, dvanajstine pa niso nujne.«

Seja je bila nato prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 4. Prvi je govoril posl. Sečero, za njim pa Ajanović. Nato se je glasovalo in nujnost za dvanajstine je bila sprejeta.

VLADNA VEČINA ODKLANJA PREDLOG O IZPLAČILU ZAO-STANKA URADNIŠTVU.

Nato je dobil besedo dr. Bazala, da utemelji svoj predlog, ki ga je stavil v imenu opozicije, da naj skupščina prizna nujnost predlogov, da se naj uradništvo izplača zao-stanek, katerega dolguje fin. minister. Dr. Ba-

zala je v lepem govoru orisal bedo uradništva in apeliral na vlado in parlament, da nujnost sprejme. Vlada večina pa tega ni sprejela. Predsednik predloga ni dal na poimen-sko glasovanje, da bi se ugotovilo, kateri poslanci glasujejo proti predlogu. Večina je glasovala proti. Nato so nastala obširna medsebojna pojasnjevanja radi kršitve poslovnika, ker se je k besedi oglašilo še več poslancev, pa jim predsednik ni dal besede. V tem medsebojnem pojasnjevanju se je pokazalo, v kakem stanju se nahaja naš parlamentarizem in kako ga zamišljajo tisti, ki ga morajo predstavljati. Govori poslancev so to zadevo ožig-sali in pokazali vlado v pravi luči.

PROTEST PROTI DIVJANJU PRI-BIČEVIČEVH BAND V SISKU.

Velika debata je bila o predlogu posl. dr. Superine, da naj se nujno izvoli anketa, da bo preiskala nasilja, ki so se vršila v Sisku in okolici za časa Pribičevičevega shoda in po shodu, ki jih je izvajala Orjuna. Dr. Superina je v dolgem govoru opisal divjaštva orjunašev, ki so ljudi pretepali, kar se ne dogaja v nobeni civilizirani državi. V obrambo orjunaških divjaštev se je moralo prebivalstvo obrniti do vojaške oblasti, ki je res naredila konec in razgnala orjunaše, ki so pobegnili iz Siska in razgrajali drugod po drugih mestih. Poslanec se zahvaljuje vojaštvu in ožigosa delovanje Pribičeviča in njegove Orjune.

Tekom njegovega govora se je opazilo, da so radikalni obsojali to postopanje in Pri-bičevič je nastopil v svojo obrambo z divjimi medklici.

Seja je bila nato prekinjena in sklicana prihodnja za ponedeljek ob 4.

Zaradi energičnega nastopa opozicije, ki je ožigosa postopanje vlade z najvažnejši-mi zakonskimi predlogi, kakor so proračun in carinski tarif, vlada ni mogla preiti na dnevni red, o katerem se bo razpravljalo v ponedeljek, to je na razpravo o prošnji mi-nistra Lukiniča. Ta energični nastop opozicije je bil z odobravanjem sprejet, ker je skrajn čas, da se vzpostavi spoštovanje parlamen-tarnih običajev.

Odbor za spomenik kralju Petru

Dr. Korošec za dostojno proslavo naprednega vladarja.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Danes se je se-stal odbor za spomenik kralju pod predsed-ništvom Pavle Radiča. Po kratki izjavi Ljube Jovanoviča, dr. Korošca in dr. Superine je bil predlog v načelu soglasno sprejet. Pri po-drobni razpravi je dr. Korošec kritiziral predloženi načrt, ker ni primeren način, da se potom davčnih prispevkov plača spomenik, niti ni primeren kip za trajni spomenik za prvega kralja naše zedinjene domovine. Treba bi bilo, da ljudstvo samo zbira denar za do-stojen kip kralja Petra. Parlament pa naj gradi druge trajne spomenike prvemu našem kralju. Kralj Peter je bil v socialnem pogledu naprednejši kakor vsi drugi vladarji v Evropi. Zato bi bilo umestno, da se zgradi sociološki institut v Belgradu. Ako bi večina tega ne sprejela, potem naj se gradi ljudska biblioteka ali narodni muzej. Sedaj ni v Belgradu javne biblioteka, muzealne stavbe pa so v škanda-loznem stanju. Tudi druga prestolna središča v državi naj dbe svoje spomenike. Slovensko vseučilišče, ki se je zgradilo pod vlado kralja Petra, nima primerne zgradbe. Istotako bi bila potrebna nova primerna zgradba za Narodno galerijo v Ljubljani. Tudi Hrvati bodo imeli svoje želje. Zelo potrebna bi bila tudi trezna, znanstveno pisana biografija kralja Petra. Vsi dosedanja življenjepisi se omejujejo na opiso-vanje vojskovanja in četovanja. Najlepše je

to, da mora Max Harden v svoji najnovejši knjigi »Koepe« braniti pred evropsko jav-nostjo prvega našega vladarja, da je dokazal, da o uboju poslednjih Obrenovičev niti ni mogel slutiti, da pa je bil avstrijski dvor ob-veščen. V svrhu, da ne bi prišlo do kake in-tervencije, pa je molčal.

Dr. Korošev predlog sta podpirala Ljuba Jovanović in Kežmanović, od opozicije pa Ljuba Davidović in Pavle Radič. Po daljši de-bati je bil sprejet predlog, ki omogočuje tudi dr. Koroščeve predloge. Za odborovega poro-čevalca je bil določen Ljuba Jovanović.

Jugoslovanski klub za pomoč prebivalstvu Poljske doline.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Jugoslovanski klub je imel sejo, na kateri je razpravljalo o po-vodnji v Poljski dolini. Klub je delegiral posl. Brodarja, da gre na lice mesta in da pre-gleda katastrofo. Dalje je klub sklenil, da bo stavljal nujen predlog za pomoč in podporo oško-dovanega prebivalstva in da bo podvzel akcijo, da se pomoč čim preje nakaže.

EXCELLA

najboljši in vendar najcenejši stroj rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana
palača Ljubljanske kreditne banke.

SEJA VODITELJEV OPOZ. BLOKA.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Popoldne so se sestali voditelji bloka narodnega sporazuma. Razpravljali so o svoji nadaljni taktiki. Vidi se, da je imela sedanja taktika opozicije znat-ne uspehe.

LEPI OČITKI MINISTRU DR. ŽERJAVU.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Dr. Kulovec je v svojem govoru glede carinskega tarifa očit-al dr. Žerjavu, da ni povzročil, da bi bili k sestavljanju povabljeni industrijski in obrtni interesi. Dr. Žerjav je molčal. Posl. Zebot je zaklical: »On nima časa. On mora denun-cirati Slovence. Ker nima drugega posla, mo-ra delati to. Denunciant!« Dr. Žerjav je vse to mirno požrl.

RADIKALNI MANEVRI

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Kakor so danes radikalni govorili, bi se imela v sredo vršiti skupščinska seja, na kateri bi se izvršila veri-fikacija hrvatskih mandatov. Zdi se, da je bila ta vest vržena v javnost samo radi tega, da bi se energično razkoloženje opozicije umi-rilo.

NEZADOVOLJSTVO S PAVLE RADIČEM.

Belgrad, 20. junija. (Izv.) Pavle Radič se že dva dni mudi v Belgradu. Vendar pride v skupščino zelo redko, še manj pa v klub. Radi-čevi poslanci obsojajo njegovo abstinenco. Po-sebno mu zamerijo, da se shaja z raznimi ra-dikalnimi prvaki, ki niso na najboljšem glasu, zanemarja pa delo v skupščini, kjer se bje ogorčena borba za verifikacijo Radičevih man-datov.

Državotvornost samost demo-kratskega voditelja.

Sisek, 20. junija. (Izv.) Dames se je pri-peljal semkaj šef zagrebške carinarne s finan-čno stražo in zaplenil skladišča voditelja samo-stojnih demokratov v Sisku Pere Tesliča. Ugo-tovljeno je, da je Teslič več mesecev uvažal špirit pod označbo bencina in tako oškodoval državo za več milijonov dinarjev. Teslič je iz-ginil iz Siska.

GOSPODARSKA OBNOVITEV RUSIJE.

Moskva, 20. junija. (Izv.) Sovjetska vlada namerava najeti notranje državno posojilo od 300 milijonov zlatih rubljev za obnovo ev-gospodarstva. V državnem proračunu je pred-videno 325 milijonov rubljev za dolgoročna posojila, ki se bodo dajala industriji in polje-delstvu.

NOVI RUSKI POSLANIK NA DUNAJU.

Moskva, 20. junija. (Izv.) Svetnik ruskega sovjetskega veleposlaništva v Londonu Ber-zine je imenovan za pooblaščenega zastop-nika v Avstriji.

MAZARSKI PARLAMENT PROTI ALKOHOLIZMU.

Budimpešta, 20. junija. (Izv.) Mažarska zbornica je v zakonsko osnovo o volivni refor-mi sprejela določbo, glasom katere vsak voli-vec, ki je bil zaradi izgrede, storjenega v pija-nosti, kaznovan na globo 500 zlatih kron, iz-gubi volivno pravico za eno leto.

GROF BETHLEN OPERIRAN.

Budimpešta, 20. junija. (Izv.) Ministrski predsednik grof Bethlen je nenadoma obolel.

Monopolizacija šolstva po samostojnih demokratih.

PRIBIČEVIČ-ŽERJAVOVI PANDURJI HOČEJO MONOPOLIZIRATI UČITELJSKE SAMO ZA SVOJE PRISTAŠE. NEZASLIŠANO NASILJE NAD SVOBODO VERE IN VESTI.

Pribičevičevi priganjači v Sloveniji že da-lje časa smotreno delujejo na to, da pridobe vse učiteljsko za svojo skrahirano stranko. Vse pa, kar ni njihovega prepričanja, vse, kar ne trobi v njih centralistični rog, je izpostavljeno najhujšim persekucijam in šikanam. A še več: oni hočejo tudi že naprej udušiti vsak pokret med učiteljstvom, ki bi se drznil kdaj samostojnim demokratom mešati njihove račune. Oni hočejo, da dobe na učiteljske samo svoje zaupne ljudi, ki bodo potem na deželi delali zanje štafazo in opravljali zanje denun-cijantske posle. Pred nami leži pismo, kakor jih je te dni razpošiljalo tajništvo samostojne demokratske stranke v Ljubljani svojim za-upnikom. Glasi se tako-le:

Ljubljana, dne 18. 6. 1925.

Spoštovani gospodi!

Čast mi je vljudno Vas naprositi, da me z obratno pošto obvestite, kakega političnega in svetovnega nazora je gosp., ki stanuje v Ljubljani (cesta (ulica)). Kakor doznavam, ima tudi hčerko, ki jo želi poslati na učiteljske, pa bi me zelo zanimalo, ako me zaupno o vsem točno informirate.

Za ljubeznivo naklonjenost se Vam zahva-ljujem in beležim

z odličnim spoštovanjem

Žig: Tajništvo demokratske stranke v Ljubljani.

Čez žig podpis Dr. S(tane) Rape.

To pismo govori knjige in ne potrebuje pravzaprav nobenega komentarja. Gospod tajnik demokratske stranke poziva torej so-mišljenike, naj mu vsakogar, ki ni Pribičevič-Žerjavov pristaša, a bi rad poslal svojega otroka na učiteljske, naznani, da onemogoči nje-govemu otroku poklic, ki si ga je izvolil. Naj-infamnejše in brez primere na celem kul-turnem svetu je pa to, da hočejo preganjati ljudi ne samo radi njihovega političnega na-ziranja, ampak tudi radi svetovnega naziranja, kakor to v pismu izrečno stoji. To-rej, do učiteljske bo imel pristop samo otrok kakega framazona, Žida itd. in seveda pred vsem pravoslavna deca, samo katoliška ne. Tako izvršujejo ti ljudje pritisk na svobodo vere in vesti. To so tisti ljudje, ki nimajo nik-

Prepeljali so ga v zdravilišče, kjer so ga ope-rirali na elepiču. Grof Bethlen je operacijo srečno prestal in bo zdravilišče v kratkem za-pustil.

VROČINA V ITALIJI.

Rim, 20. junija. (Izv.) V Rimu znaša vro-čina v senci 30 stopinj, v Palermi 29 in v Brin-disi 30 stopinj.

Dijaški vestnik.

Abiturijente, štane katol. srednješol. orga-nizacij, ki reflektirajo prihodnje leto na hrano v akademski menzi, prosimo, naj sporoče svoje na-slove, da jim moremo dati podrobna pojasnila. Di-jaske Podporno društvo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

Pevski vestnik.

V Retečah pri Škofji Leki priredi Pevska zve-za na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija ob po-4. pop. okrožni koncert. Sodelujejo: sorški, preški žabniški in rateški pevski zbor. Po koncertu vese-lica, pri kateri svira žabniška godba. — Prireditel sama obeta biti nekaj prvovrstnega; veselica bo pa tudi nudila obilo zabave.

dar dovolj polnih ust o srednješolski temi, t klerikalnem duhovnem terorju in srednjevešk inkviziciji. V starih časih so imeli v naših kra-jih graščaki pravico, da so oni odločali, ka-ko se naj podložniki ženijo in pa pravico, da so odločali ali bodo šli otroci v šolo in kam ali pa ne bodo šli. Danes, ko imamo Vidov-dansko ustavo, ki nosi tudi podpise demokrat-skih voditeljev in ki vsakemu državljanu za-jamčuje svobodo vere in vesti, izvršujejo naj-hujše nasilje nad tem inkvizitorji iz samo-stojne demokratske stranke.

Istočasno dobivamo sledečo brzjavko, ki nam živo predočuje, na kakšen barbarski nivo je že padla Pribičevičeva šola:

Šibenik, 20. junija. Učenka tukajšnjega učiteljskega Antica Ostojič, sirota brez star-šev, brez premoženja, brez zaščite, najvro-nejšega obnašanja, vedno odličnjakinja, je za vedno izključena iz šole, ker je bila denun-cirana, da je ostala tudi po ministrski prepo-vedi aktivna članica Orla. Doslej ni bila nik-dar opominjana, nikdar kaznovana, sedaj pa je tako kruto vržena na cesto — ona, ki je edina hraniteljica trojih sirot — bratov in se-stra — od katerih je ena brez rok in nog. Ce-lokupno šibeniško prebivalstvo je ogorčeno zaradi tega nezaslišane, nečloveškega po-stopanja Pribičevičevega ravnatelja Perkoviča.

Vsak otrok

že pozna čudovite „TORO“ prsne karamela. Pa saj je to tudi razumljivo, ko vendar vpli-vajo tako blagodejno na prebavo in proti kaš-lju, hripavosti, katarju in prehlajenju. Sestav-ljene iz 5 raznih najučinkovitejših zdravilnih zelišč dobite iste v higijskem omotu za samo Din 3 pri vsakem trgovcu ali v lekarni.

100 letnica rojstva dr. Janeza Gogala.

Dne 22. t. m. bo 100 let, ko se je rodil v Kranju velik dobrotnik človeštva in zaščit-nik sirot dr. Janez Gogala. Njegov oče je bil v Kranju ugleden obrtnik. Gimnazijo je obi-skoval mladi Gogala v Ljubljani od l. 1838. do 1847. Kot odlični dijak višjih razredov je po-stal instruktor v boljših rodbinah, kjer se je navzel lepih družabnih oluk, gladkih manir in okretnosti v boljših družbah. Te lastnosti so mu poleg marljivosti in nadarjenosti mnogo pripomogle k poznejšemu napredovanju, po-sebno pa k temu, da je mogel vršiti veliko-potezno karitativno delo za trpeče človeštvo.

Starši so mu umrli za časa njegovih gim-nazijskih študij ter mu zapustili toliko pre-moženja, da se more po svoji izbiri pripraviti za poklic. Odločil se je za bogoslovje. V pro-blem časa se je učil francoščine ter se vežbal na glasovirju. V duhovnika je bil posvečen že po 3. letniku, t. j. l. 1851. Po dovršenih bogo-slovnih študijah je bil nekaj časa nadomestni učitelj na ljubljanski gimnaziji, nato pa šel na dunajsko univerzo študirat modroslovje. Leta 1856. je postal doktor modroslovja. Istega leta je bil nameščen za kaplana na Vrhniki, a dve leti nato je postal stolni kaplan v Ljubljani. Kmalu je zaslovel kot izborni pridigar. Leta 1859. je bil imenovan za veroučitelja na višji gimnaziji v Ljubljani, v kateri službi je vztra-jal nad 20 let. Dijaki in profesorji so ga čislali in ljubili zaradi njegove vestnosti, pravičnosti in resnosti.

Leta 1862. je bil dr. Gogala imenovan za

stolnega kanonika v Ljubljani, obenem pa raz-rešen profesore, pač pa je obdržal nadzorstvo verouka na srednjih šolah.

Že leta 1862. je poveril škof Vidmar dr. Gogali vodstvo Alojzijevejšča. Kot tak je de-loval celih 19 let. V zavodu je skrbel tudi za splošno omiko gojencev s poukom v petju, godbi in francoščini.

Leta 1881. je postal dr. Gogala vodja duhovskega semenišča. Važno in odgovorno službo je opravljal vzgledno.

sv. Vincencija v podporo revežem. Istega leta sv. Vincencija v podporo revežem. Istega leta je začel graditi Marijanišče kot zavetišče za osirotele dečke, oziroma za otroke, kojih star-ši so čez dan v službah. Dne 12. novembra 1882 je bilo veliko novo poslopje Marijanišče na Poljski cesti slovesno blagoslovljeno. Dve leti poprej pa je dr. Gogala še dosegel, da je dobila Vincencijeva družba lastno hišo za sirotišče v takratni Kravji dolini (danes Vidovdanska cesta). S tem so se velikemu človekoljubu Gogali izpolnile najgorečnejše želje. S temi zavetišči pa si je postavil dr. Gogala spomenik velike hvaležnosti vsega naroda.

Ob priliki cesarjevega obiska je bil dr. Gogala dvakrat sprejet v avdijenci ter je pre-jel kmalu nato visok red železne krone.

Dne 29. aprila 1884. leta je prišlo z Du-naja imenovanje dr. Gogala za ljubljanskega škofa, ko je ležal deseti dan hudo bolan. Dr. Gogala pa se je v svoji skromnosti te časti ustrašil. Dan pred svojo smrtjo (4. maja 1884. leta) je naročil kapiteljskemu vikariju, naj sporoči cesarju njegovo odooved na ško-lovo čast.

Janez Rožencvet:

Davčno potrdilo.

Radi davčnega potrdila sem imel oprav-ka. Ko nisem našel pri dr. Polifemoviču no-bene uvidenosti in naletel pri dr. Prokrusto-viču na gluha ušesa, sem vzkliknil razjaren: »Rad bi vedel, kam pridemo v tridesetih le-tih po tej poti!« Po teh besedah se onesve-stim. Od razburjenja me je morala kap zadeti, zakaj že je stala moja duša pred sodnim stol-om. Sodba: 330 let vic.

In potem sem trpel dolgo večnost, ki se ne da dopovedati, muke, ki se ne dajo popi-sati. Mislim sem, da sem vso kazen že trikrat prestal, ko pride angelj in mi oznaní: Danes je tridesetletnica tvoje smrti, in po božji volji se ti izpolni zadnja zemeljska želja. In zagle-dal sem iz grada svoje ljubljeno mesto, ginjen točil solze in požiral zemeljski zrak. Zname strehe in ulice, vse je nespremenjeno, samo na severu in jugu vidim velika ciganska ta-borišča. Gotovo je mednarodni skavtski kong-res! Živijo!

Odidem v mesto in se že po prvih kora-kih začudim južnemu značaju. Saj včasih je imelo mesto pravi severnjaško lice. Po dal-jšem opazovanju doženem, da prihaja južni vtis mesta od odrtega zidovja, preperelih polknice, praznih oken in nesnažnih ulic. To-rej laška kultura se širi. In ne samo na hiše, tudi na ljudi. Pozno je že, pa skoraj žive duše nikjer. Trgovine vse zaprte, napisi nečitljivi. Gotovo prazniki!

Ampak ne more biti! Tamle gredo šol-larji s težkimi skladovnici bukev pod pa-zduho. Eden je ene izgubil, ne da bi opazil.

Zakličem za njim, da je zgubil slovar, a fant začuden odvrne, to ni slovar, ampak letošnji dodatek k taksnemu zakonu.

»Tako, taksni zakon, v kakšne šole pa hodite.«

»V državno edinstveno šolo, saj drugih ni v našem mestu!«

»In kaj se v njih vse učite?«

»Prvo leto brati, pisati in računati, po-tem pa taksni zakon, nauk o davkih, nadav-kih in pridavkih, pravilnik o prometu z de-vizami in valutami, ustavo, finančni kazenski zakonik, zgodovino državotvornih strank in živitopise njih voditeljev. Tudi vojaško vež-banje imamo. Glavni učni predmet je taksni zakon, 12 ur na teden.

»Pa katekizem imate tudi še.«

»Ne razumem Vas. Knjižica, ki jo ka-žete, je nova ustava.«

S fantovim dovoljenjem jo vzamem in pregledujem: ... vsak državljan je že po roj-stvu obvezan, da pomaga oblastim izterjati davke, da lovi roparje in ovaja tihotapce... vojna obveznost od petega do stodesetega leta. ... Ministrstva so dedna. Če nima mi-nistrska familija možkih potomcev, zasedejo ministrstvo lahko ženske. — Sodišča so dvojna. Tajna in oprostila za pripadnike dr-žavotvornih strank, javna in obsodilna za vse druge državljane... Sodnik je dolžan pre-zreti vsak zakon, ki bi se mogel tolmačiti v škodo pripadnika državotvornih strank...

Ni dobro, če hodi človek z onega sveta nazaj. Odtuji se. Najbrž ne razumem vsega prav, jezik se je zelo spremenil. Treba po-iskati starejše ljudi. V gostilni jih gotovo naj-dem. Tri desetake imam v žepu, za zajužnek

Dnevne novice.

Izjava dr. Gosarja. Prefeli smo iz Belgrada: Od dr. Žerjav in njegovega glasila »Jutra« sem viden že vsega. Vendar sem se začudil, ko sem v »Jutru« od 19. junija videl debelo natisnjeno, kakor da sem v razpravi zakona o drž. tožiteljih vlačil v debato pokojnega »Jutrovega« urednika g. Pluta. Resnici na ljubo moram ugotoviti, da sem v dotičnem odstavku svojega govora navedel kot primer le to, kako je dr. Žerjav kot poverjenik za pravosodje, pač prvi pri nas, zlorabil ob volitvah v konstituanto svojo oblast nad držav. pravdnikom. Takrat je dal mene po držav. pravdniku dan ali dva pred volitvami zaslišati (ali kot osumljenca ali kot prič, tega drž. pravdnik ni vedel povedati) v procesu, ki se mene sploh ni tikal. Obenem je v časopisu razbojnal, kot da gre za veliko preiskavo proti meni. Imena pokojnega P. pri tem nisem omenil, nasprotno sem izrecno dejal, da drugih okoliščin nočem pripovedovati, ker se tiče osebe, ki ni več med živimi. Tako večina mojih tovarišev ni vedela, za kaj gre. Samo dr. Žerjav, ki je o stvari dobro poučen, me je dvakrat vprašal, ali mislim na P. v procesu. Nato nisem odgovoril. Če je kdo to za deo spravil na dan, je to storil dr. Žerjav v svojem listu (o tem, da je sam pisal ali dal pisati, sem prepričan), da bo en primer več pričal o tem, kako se ne moreš z dr. Žerjavom niti aretati, da ti kake svoje lastne nečestnosti ne bi podtaknil. — Dr. Andrej Gosar, narodni poslanec.

Pozor na položnice! V prilogi današnje številke prejme vsak naročnik položnico za obnovitev naročnine. Ker bomo pričeli z nastavljanjem lista že v prvi polovici prihodnjega meseca, naj se vsak požuri s plačilom naročnine. — Kdor pa ima naročnino že plačano, naj položnico ohrani za poznejše plačilo.

Naročnike v inozemstvu opozarjamo, da se radi povišane poštne in zunanje kraje pomeniš s 1. julijem poviša mesečna naročnina na »Slovenca« od 30 na 35 Din. Cenj. naročniki naj pri nakazilu naročnine to blagohotno upoštevajo.

Protest. Krajevni odbor SLS v Trzinu najodločnejše protestira, da bi se pri nas uveljavil zakon, s katerim zgubi naša žena dedno pravo. S tem bi se uničilo marsikako privatno gospodarstvo in bi tako trpelo celo naše narodno gospodarstvo. — Za kraj. odbor SLS J. Majerski, t. č. predsednik.

Državni uradniki kraljevine SHS in naročila oblik v tujini. Računski oddelki ljubljanske pošte je naročil oblike po meri pri »Kleiderhaus L. F. M. Luder, Wien, XVII, Brunengasse 74. Naši krojaški mojstri pa tožijo in stokajo, da v največji sezoni nimajo dela. Naši krojaški mojstri plačujejo davke v Jugoslaviji, od katerih odpade tudi lep del na uradniške plače, državno uradništvo pa naroča oblike pri tujih tvrdkah. Novi obrtni zakon, ki pride v kratkem na razpravo, se bo moral ozirati na take slučaje!

Jugoslovanski časnikiarji so povabljeni v Romunijo. Romunsko zunanje ministrstvo je povabilo jugoslovanske časnikiarje na 14-dnevni obisk v Romunijo. Tekom tega časa bodo časnikiarji gostje romunske vlade.

Pod Žerjavovo ero. Na Vrhniki imamo gasilsko društvo. Gasilska društva so splošno pripoznana občekorisna društva. Za nabavo potrebnega gasilskega orodja pa je potreben denar. Kakor vsa druga gasilska in podobna društva, je priredilo tudi vrhniško gasilsko društvo veselico s tombolo, katere čisti dobiček ne bi šel v privatne žepke, ampak v obče koristne namene. Za tombolo in slične igre pa je treba dobitkov, čeprav majhnih in skromnih, ampak vendarle dobitkov, da imajo privlačno zabavno moč. Take dobitke navad-

no društva ne kupujejo, ampak jih pri dobrih ljudeh izprosiijo. Tako se je tudi na Vrhniki neki odbornik ali odbornica obrnila na neko gospo z vljudno prošnjo za darilo skromnega dobitka. Dotična gospa, dobra žena, se je prošnji hotela odzvati in je pogledala razne predale po omarah in v nekem predalu je našla staro škaflo polno »Abadie-tulcev, onih starih, še nemarkiranih in nebandoliranih, ker pred 20 leti »banderole« še nismo poznali. Pa je rekla ljudem: »Tole vzemite!« Ljudje so škaflo nič hudega sluteč vzeli in jo slovesno razstavili za dobiček. Prišel pa je finančni organ na tombolo in zagledal je tudi omenjeno škaflo. »Kje so banderole?« — je vprašal strogo uradno. »Banderole — banderole«, je mrmral ves odbor, »ja banderol pa nič — »Boste plačali kazni!« — In slavna finančna oblast je naložila gasilskemu društvu 1500 D kazni, gospej pa, ki je društvu poklonila že 20 let staro škaflo »Abadie-tulcev za cigarete, tudi 1500 Din kazni, oziroma obema skupaj po 30 dni zapor! — Mi ne rečemo nič, da je odredba slavne finančne oblasti protizakonita, ampak protizakonito tudi to ni bilo, kar so včasih sklepali slavnostni »Schilbörgerger«. Gasilskim in drugim društvom pa priporočamo, naj ne prireajo nobenih veselice in nobenih tombol več. Čemu zbirati denar za finančno upravo, ki ga nam že itak dovolj pobere?

Zganje in jajčarice. V bivšem avstrijskem parlamentu so takrat v najostrejši opoziciji proti vladi stoječi socialni demokrati državni upravi javno v državnem zboru očitali, da je Avstrija država, ki živi samo od »šnopsa«, ker so vsi finančni ministri zaporedoma pokrivali vse stroške za večno oboroževanje le z dokladami na zganje. Naša državna uprava pa se tega očitka boji. Zato so našli nove manj odlojne vire dohodkov. Eden takih dohodkov je n. pr. davek na poslovni promet, ki ga morajo plačevati takozvane »jajčarice« v vrhniškem davčnem okrožju. Če kdo ne ve, kaj so te »jajčarice«, jim povemo, da so to navadno stare ženske, ki žive večinoma ob kavi, oziroma ob kolinski ali Frankovi cikoriiji in kruhu. Zjutraj na vse zgodaj lažijo daleč na okrog in pokupijo tistih par jajčk, kar so jih kokiši zlegle prej ta dan ali jutraj zgodaj, potem pa poljejo svojo robo v eni sami kofarici v Ljubljano na trg, kjer prodajajo jajca po kakšne pol krone dražje kot so jih same plačale, da zaslužijo za vlak in za svojo drago jim cikoriijo. Včasih so bili ljudje veseli, da se te skromne ženske same preživljajo kakor pač vedo in znajo in da ne padajo v breme občinam. Danes pa morajo po sklepu slavne vrhniške davčne oblasti tudi te reve plačevati davek na poslovni promet, kakor da bi bile kakšne veletrgovke! Davčnim organom na Vrhniki se mora goditi presneto slabo, če morajo reflektirati tudi na zakonito jim priznane slavnostne tri procente celo od starih in onemoglih jajčaric! Ali slavna finančna delegacija v Ljubljani res nima več niti najmanjšega socialnega čuta? Staro Avstrijo so imenovali socialni demokrati po pravici »Schnapsstaat«. Kako pa danes?

Izjava. V št. 49 z dne 5. marca t. l. smo priobčili članek, v katerem smo očitali gg. dr. Janžekoviču, Novaku in Maroltu, da so iz strankarske kaprice pregnali pošne uradnike poštenjake daleč na jug. Članek temelji na napačni informaciji, kar lojalno ugotavljamo in s tem dajemo imenovanim gospodom zadovoljenje. — Uredništvo.

Cerklje ob Krki. (Higijenska razstava). Na prošnjo tukajšnjega županstva priredi Higijenski zavod v Ljubljani pri nas v Cerkljah poučno in zanimivo higijensko razstavo. Razstava, ki bo nastanjena v veliki dvorani tukajšnjega Katoliškega doma, bo od-

prta v dneih od 26. do 30. t. m. vključno. Tekom teh dni bo v dvorani tudi več predavanj iz zdravstva, katera bodo predavatelji pojasnjevali s filmi (kinematogr.). Kot predavatelji nastopijo: Šef dr. Ivo Pirc, višji okr. zdravnik dr. Gerlovič in okrajni desinfektor. Podrobni načrt je razvideti na vabilih. Vstop je brezplačen tako na razstavo, kakor tudi k predavanjem. — Vabimo domače in sosednje župnije ozir. občine ter šole, da si razstavo, kakršne v našem okraju še ni bilo, ogledajo in pridejo k predavanjem!

Cerklje ob Krki. (Nova trafika). Ko je bila pred 2 leti razpisana trafika, jo je dobil neinvalid, trgovec. Invalidom, ki so hoteli tedaj tudi vložiti prošnje, pa je bilo z meročajne strani rečeno, da ni treba vlagati prošenj in tritati kolekov, ker ne bo nihče drugi dobil trafike kot omenjeni gospod. Mi smo pa one dni videli nekoga, ki je od gospoda nesel tujemu gospodu ogromno težek zavitek. Prinesel je in dejal: »To-le so gospod za gospoda poslali!« — In radovedna miška je podhala in videla: sladkorček, kofetček in druge dobre stvari. Pa se je ojunajči sedaj invalid ter prošil trafiko. Dobil jo je, a gospod jo ima pa tudi še. To bomo kadili!

Krško polje. (Letina). Ljudi po svetu zanima, kakšna je letina v kakem kraju. Mi se moramo letos kar pohvaliti. Zelo lepo je polje, travniki in vinogradi. Edina nadloga našega polja so zopet — kot doslej že par let — hrošči (žitni hrošči), ki pijejo sokove nedozorele pšenice. Sicer jih je letos dosti manj kot jih je bilo zadnja leta, a škode bodo pa še vseeno nekaterim posestnikom precej prizadeli. Čudno je to, da se ta zalega ne da zatreti. Pričakovali smo, da jih bo minula mrzla zima uničila, pa jih ni. Hladno in mokro poletje kot tudi debela zemlja jim ne uga, a obdrža se pa le. — Kmetijski strokovnjaki tudi ne vedo zdravila. — Vinogradi pa kažejo zaenkrat tako lepo, da bo jeseni vino »po groših«, če bo tako ostalo. — Krmo smo spravili obilno in lepo.

Smrt vsled opeklin. Pri posestniku Kralju v Novi vasi pri Radovljici se je vnela ob štedilniku dveletnemu otroku, ki se je igral s pepelom pod vrati štedilnika, obleka. Otroka, ki je bil v kuhinji sam brez nadzorstva, so našli starši vsega opečenega v nezvesti. Vsaka pomoč je bila izključena, otrok je čez pol ure umrl.

Iz Tržiča. Obrtna zveza za Tržič in okolico priredi prva v Sloveniji splošno obrtno razstavo za vse obrti. Obenem bode spojena z njo razstava izdelkov tukajšnjih obrtnih vajencev, posebno čevljarstvih. Razstavljene bodo vse risbe iz zadnje strokovne obrne šole, katero je preskrbela in honorirala tukajšnja čevljarska zadruga. Pouk je vodil strokovni učitelj, naš domačin g. Mehle, čevljarski mojster iz Tržiča. Razstava se slovesno otvori v prostorih »Našega doma« dne 28. t. m. ob 10. dopoldne ter traja do vseh tega 5. julija. Tedaj se zatvori ob 6. zvečer. Ker je odbor imenovane zveze tako uredil in sklenil, da je posest na razstavi vsem slojem omogočen, tako glede na čas kakor na vstopnino, zaradi tega se priporoča obilni obisk. Obenem vabimo ostale obrtnike, kateri še niso priglasiili izdelkov k razstavi, da to store takoj! Zatorej, prijatelji obrtništa, pohitite v naš planinski goranski raj in posetite to prvo razstavo tuk. obrtnikov in obrtnic!

Otvoritev poletne pošte pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru. Dne 5. junija 1925 je bila otvorena poletna pošta, brzovav in telefon Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, ki bo otvorena do 30. septembra 1925. Pomožna pošta v tem kraju tačas ne bo poslovala.

Zrebanje efektne loterije v St. Vidu nad Ljubljano, ki bi se sicer vršilo 25. junija, je preloženo na nedeljo 12. julija in to iz sledečih razlogov. Dan 25. junij je delavnik in

za mnoge, ki bi se Zrebanja radi osebno udeležili, četudi to ni potrebno, ker se bo izid razglasil po časopisih, neprikladen. Razen tega hoče loterijski odbor tudi tiste, ki doslej za to loterijo niso pokazali nikaškega zanimanja, prepričati, kako krasne dobitke vsebuje ta loterija. Zato bodo o priliki orlovske okrožne prireditve v nedeljo 5. julija v Ljudskem domu razstavljani dobitki te loterije. Glavni dobiček, vila »Sreča«, je že popolnoma dovršena, lahko si jo ogledate v bližini vilmarskega kolodvora. Srečke se lahko še vedno naročijo pri loterijskem oddelku Ljudskega doma v St. Vidu nad Ljubljano, v Ljubljani pa pri Nabavni zadrugi, v Jug. knjigarni in po vseh večjih trafikah. Segajte pridno po njih!

Mizarski tečaj za detajlno risanje. Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani obvešča vse mizarje, zlasti one iz ljubljanske okolice, da je pripravljen sprejeti še večje število udeležencev. Ker je tečaj brezplačen in se vrši samo ob nedeljah dopoldne, je obisk vsakomur omogočen. Mojstri in pomočniki, ki se zanimajo za risanje v naravni velikosti, naj se takoj priglase pri Uradu za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22, najkasneje pa do 2. julija 1925.

Konj je udaril 18. t. m. v Kranju pred postajo nekoga voznika iz Kokre tako nesrečno, da je nezavesten obležal. Zeleniški uslužbenec so ga prenesli na nosilnicah v čakalnico drugega razreda. Poklicali so zdravnika g. dr. Šavnika, ki mu je nudil prvo pomoč.

Poroke na Brezjah. Tukaj so se poročili Janez Tratnik, mesarski mojster v Trbovljah z gđ. Marijo Močivnikovo, Alojzij Egart, posestnik v Šp. Sorici z gđ. Rozo Fröhlichovo in Jurij Košir, čevljar v Mavčičah z gđ. Frančiško Zevnikovo.

Vsem romarjem, ki pridejo na Brezje, priporočamo naslednje gostilne: M. Finžgar, Franc Murnik, M. Gabrijelčič, M. Frelih in Ivan Rozman.

Pred občinskimi volitvami v Mošnjah. Dne 14. julija bomo imeli v Mošnjah vendar enkrat občinske volitve, ki bi se bile morale izvršiti že 12. decembra 1924. A veliki župan dr. Baltič jih je na prošnjo našega dosedanjega župana Fl. Poharja, vnetega Žerjavovega pristaša, preložil v leto 1925. Žerjavovci so tudi v našem slučaju doprinesli nov dokaz, da drugoga ne znajo kakor kršiti zakon in teptati v blato ljudsko voljo. Naša stranka je vložila tri kandidatne liste, in sicer SLS za Zgornji kot, nositelj Silvester Pangerc, SLS za Spodnji kot, nositelj Mirko Finžgar in obrtno-delavska zveza SLS, nositelj Jožef Šuštaršič. Se razume, da bomo te liste vozili. Postavili so svoje liste tudi kmetijci, — nositelj Jožef Meninger — in Žerjavovci. Ti slednji imajo na listi Fl. Poharja kot nositelja, ki je ubežal samostojnim kmetom, in Antona Freliha, ki se je prelevil iz našega pristaša v Žerjavovca.

Smrtna kosa. Umrla je v Godiču pri Kamniku gospa Uršula Pirc, svakinja g. P. Alberta Pirca, kateheta v melniškem samostanu. Bila je dobra mamica ter skrbna žena.

Radio-senzacija.

Najbolje in najcenejše naročite moderne Radio-aparate in sestavne dele pri blizu in daleč znani trdkci

Radio-Spezialhaus und Radiotelegraphen

Graz, Neue Weltgasse 2, telefon 2351.

Naslov za brzovavke: Radiohaus Graz, Neue Weltgasse 3. — Velika zaloga modernih 1—10 svetil. aparatov od 1500 Din dalje. Kompletna naprave, 3letno jamstvo. Zahtevajte takoj specialne ponudbe. — Velikim odjemalcem dovolimo najvišji rabat. — Prosimo, da se pred naročbo radio-naprave poprej zaupno obrnete na nas in se prepričate o naši sposobnosti glede kakovosti in cen. — Dobro vpeljane zastopnike z malo kavejco iščemo povsod.

bo žel. Ampak križ je, nobene gostilne ne najdem. Prohibicija? A ne, tamle je enal »Pri edinstveni nacija« in stari birt Nace stoji sam na pragu. »Dober dan!«

»Imate davčno potrdilo?«

»Bravo, gospod Nace! Dovtipnost Vas že ni minila!«

»Vraga, kakšna dovtipnost! Pokažite davčno potrdilo ali pa oprostilo izkaznico. Če ne, poberite se hitro. Jaz ne bom radi Vas plačeval pet milijonov globe, če vas finančna kontrola brez davčnega potrdila zaloti z eno nogo na mojem pragu!«

Zmešalo se je revežu. Ni bil sicer pijanec, ampak po tolikih letih se le pokažejo posledice. Z norci se ni dobro prepiratil!

Pridem mimo hišice, in kjer je stalo včasih »Za gospode« »Za gospe«, berem zdaj: »Ministrstvo za intimne državljanske potrebe«. Kaj je to? Pogledajmo!

Za mizo sedi uradnik in končuje 4 strani dolg protokol. Sedaj izroča stranki 3 kolekovane rjave papirje in jo podučuje: Rabiti se sme samo z monopolnimi znamkami opremljen papir. Če ugotovi kontrolna komisija, da ste rabili nekelekovan papir, plačate 50.000-kratno takso!

»Oprostite gospod nadsvetnik, rekel sem, da je moj slučaj nujen, in da bi protokol potem napisali. Zdaj ne rabim papirja, zadeva se je drugače rešila.«

»Ne morem vam pomagati. Treba izpolniti, kar zahteva zakon! Plačajte!«

Na trgu je nekaj stojnic, oziroma pod razpetimi dežniki par klopi in zabojev. Kramarji

se mi nekam znani zde, pa se gotovo motim. Le pri enem je zmeta izključena. In vendar, da bi ravno ta, nekdanji najbolj ugleden in premožen trgovec tako na nič prišel? Nagovorim ga: »Povejte, ste pravi ali niste?«

»Seveda sem!«

»In kaj vas je tako daleč pripravilo?«

»No, ali naj se meni bolje godi kot drugim!«

Torej so tudi drugi vsi pravili?

»So, so!« In pripoveduje mi, da trgovine ne more nihče več imeti. So davki prehudi. Le kdor izrjuje trgovino brez lokala in brez pomočnikov, plača samo 75 odstotni prometni davek. Drugače znese že dohodnina brez doklad še enkrat več, ker se jemlje za odmerno podlago 200 odstotni dobiček, a za dohodnino je treba odrajtati tri četrtine. Lokali so vsi prazni, stanovanja večinoma tudi, ker znaša goli hišni davek čez 300 odstotkov najemščine. Sicer so pa že davno vse hiše radi davčnih zastankov prešle v državno last. Kar je še nekaj malega porabnih stanovanj, so dodeljena voditeljem državotvornih strank.

»A kje stanujejo meščani? Kdo je župan?«

»Župana mesto že čez 30 let nima. Sicer je pa institucija že dvajset let splošno ukinjena. Policijski načelniki opravljajo tudi županske posle. Meščani stanujejo v šotorih na polju.«

Pove mi, da birt Nace ni zaorel. Brez izkaza davčnega potrdila se smejo prodajati samo monopolni predmeti. Naročba na državotvorne liste je obvezna, naročnina se po-

bira z davki vred, davki se pobirajo vsako uro. Beračenje je boljše kot trgovanje. Ampak koncesija od socialnega ministra se težko dobi in kavcija je visoka. Berači morajo voditi knjigo opravljenega prometa. Ministrov je 64, oziroma 65, ker se je ta teden ustanovilo še eno: »Za sapje in vetrove«. Ustanovi se v kratkem spet 20 novih ministrstev, ampak za naslove je težko. Ljudje hodijo k vojakom, ker živi ne morejo pod zemljo, a brez davčnega potrdila ne morejo živeti.

Ravnokar mu je raznašalec prinesel »Svobodno meščansko trebento«. Z dovoljenjem vzamem v roko ta preljudi, že za mojih dni tako strumno državotvorni list in čitam na prvi strani:

»Velik govor finančnega ministra! — Država s tremi milijoni vojaštva in enim milijonom žandarmerije in finančne straže najlažji element miru in reda... Gospodarske prilike se izboljšujejo in konsolidirajo... Valuta stalno napreduje. Januarja 1922 je notiral... Finančni položaj izredno ugoden... Trimesečni proračun... Postavke za 20 novih ministrstev... Linearno povišanje vseh direktnih davkov, carin in taks...«

Številke mi zaplešejo pred očmi in slabosti me obhajajo. Kupim brž dve cigareti za dva desetaka, pustim list in starega kolega ter odhitim v drevored na zrak. Namesto drevoreda najdem dve vrsti štorov. Seveda, že za mojih dni se nekateri vrtnarji trdili, da veje in zelenje drevo samo kazijo. Sedem na parobek in se od bridkosti zjokam. Mimo pride človek, ki me vpraša, zakaj se jokam.

Pogledam njegov veseli obraz in odvrnem: »Menda ste ravnokar iz drugega sveta prišli, da tako vprašate.«

»Saj sem res, kako ste me hitro pogruntali! Hudebec Rožiček sem, prvokrat sem poslan v te kraje.«

»Če je tako, sedite prijatelj na oni parobek in zapaliva vsak eno. Povem vas, kaj vas čaka. Vas mine smeh!«

Dam mu cigareto in ogenj, a že po prvem dimu se silno nakremži. Potegne še dvakrat pade dim in po stranskih krčkih strepeta. Trije dimi so ga popolnoma udušili. In vendar je bil dečko od mladih nog vjen vrole smole in gorečega žvepla!

Silna tesnoba se polasti mojega srca in bolečine čutim, kakor še nikoli. A zdaj pristopi angelj in mi reče: »Zasmili si se Gospodu in radi današnjega dne ti odpusti ostalih 300 let vic. Pojdi, da te peljem v nebesa!« Zasvetilo se je pred menoj, kakor se svetijo sama zlata nebesa, ampak nebeskega praga nisem prestopil...

Zavem se iz hipne omotice, v kateri sem imel to vizijo. Pred menoj stoji dr. Prokrustovič in veli trdo:

»Ne morem Vam pomagati. Treba izpolniti, kar zahteva zakon in višja oblast. Plačajte vse zastanke naenkrat, sicer ne dobite davčnega potrdila. Obrokev ne dovolim ne vam, ne nikomur!«

In ker ne dobim davčnega potrdila, mi banka ne da uverenja in kredita, in carinar-ne ne izroči blaga. A vsa moja gotovina so trije desetaki! Civis....!

Marsikateri izletnik in turist je užival korist njene pridne roke! Vsemogočni naj ji bo plačnik za vse, kar je dobrega storila. Ostalim naše iskreno sožalje!

Državna realna gimnazija v Kočevju. Za sprejemni izpit v I. razred se je treba prijaviti dne 29. junija od 9. do 11. Vnanji učenci se lahko zgledajo tudi pismeno, tako da pošljejo do tega dne po pošti rojstni list in obiskovalno spričevalo. Sprejemni izpit bo 30. junija. Oddaljeni učenci se morejo vpisati tudi še ta dan od 8. do 10. ure. Točno ob 10. bo pismeni izpit, ustni pa popoldne po potrebi. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Ponavljati sprejemni izpit na tem zavodu ali na kakšnem drugem za šolsko leto 1925-26 ni dovoljeno.

Petrov sejm v Radečah pri Zidanem mostu bo letos v soboto dne 27. junija 1925.

Viš. 21. junija vrtna veselica katol. prosvetnega društva pri g. Novaku na Viču. Vabljeni ljubljanci, prijatelji petja in godbe ter poštene zabave.

Pokušen vlom v konzum. V noči od 18. na 19. t. m. si je hotel nekdo v Križih na Gorinskem privoščiti na lep način srečo in obogatiti na škodo članov »Konzumnega društva«. Dne 19. t. m. pride prodajalka Konzumnega društva iz cerkve in poskuša odpreti glavna vrata v prodajalno, a jih ne more. Med tem časom zapazi na tleh ponarejen ključ. Znaki kažejo, da je bil tat najbrže prepoden. Najbrže je skušal s ponarejenimi ključi odpreti vrata. To se mu ni posrečilo. Nato je hotel ključavnico odklopiti, a je bila premočna, potem je poskušal navreti in s silo vlomiti, a bil med tem odpučen. Čez štiri mesece bodo minila 3 leta, odkar je bilo vlomljeno skozi streho.

Poskušeni samomor. Včeraj zjutraj si je na pokopališču v Dev. Mariji v Polju zasadil v samomorilnem namenu nož v srce znani posestnik Andrej Paternoster. Težko ranjenega so našli ljudje na pokopališču in so ga dali prepeljati v bolnico.

Najdena utopljenka. Včeraj so potegnili iz vode pri D. M. v Polju neznano utopljenko.

Novi tečaj za strojeplasje, slovensko in nemško stenografijo ter pouk iz knjigovodstva se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 1. julija t. l. Prospekti in vpisovanje v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. Nobene podružnice!

»Balkanc, d. d. za mednarodne transporte v lilevidaciji v Ljubljani s 30. junijem t. l. preneha s svojim poslovanjem.

Opazujemo na današnji oglašitveni »Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani«, stare in renovirane zvonarne.

Enostavnost in cenejša pranja! To naj bo geslo za prihodnje pranje. Nepriljetno in trudoporno pranje na perilni deski ni samo muka, ampak je tudi mnogo dražje. Uporabljajte Persil. Perilo je treba samo nekoliko časa enostavno kuhati, pa je čisto in brez madežev. Da pa dosežete popoln in lep učinek, uporabljajte Persil brez priduškov in se držite natančno navodila za uporabo.

Krasne otroške in danske obleke priporoča Kristofel-Bučar, Ljubljana.

Plačniti danski čevlji elegantne fasone po 100 Din in vse druge vrste najceneje samo pri »Velikac, Krekov trg 10, I. nadst.

Šuhkoll zoper Oidium ima stalno v zalogi Chemotehna Ljubljana, Mestni trg 10.

Krasna izbira kravat

samoveznic, vseh modnih potrebščin, nogavic fine izdelave, izredno trpežnih, žepnih robcov itd., si najugodnejše nabavite pri tvrdki

PRAGO SCHWAB — Ljubljana.

Neurja v Sloveniji.

Št. Jošt pri Vrhniki.

Tudi pri nas je napravila nevihta v četrtki ogromno škodo. Silna soparica popoldne je ozgala, da imamo pričakovati neprijetno popoldne. Liti je začelo okrog tretje ure popoldne, spočetka s malimi posledicami, okrog pete pa se je začel silovit naliv, kakoršnega ne pomnijo najstarejši ljudje. Voda je silno hitro naraščala po vseh potokih in odnašala s seboj zemljo, drevje, delali so se plazovi, ki so zasipali ceste in poti tako, da se danes v Št. Jošt z vozom ne more dospeti od nobene strani. Mala voda, ki teče proti Polhovemu gradu, je pobrala 4 mostove. Razdrti je most na občinski poti v Samijskem grabnu. Voda je udrla v hleve in v hiše, odkoder so ljudje morali bežati v zgornje prostore. Posestniku Jakobu Puhu pod Št. Joštom je odneslo oglednico, Janezu Dolinarju domačo kovačnico. Podrlo je tudi en kozolec. Na več mestih si je voda napravila nove vodotoke.

V Podlipi so ta pritisk vode še huje občutili. Odnoslo je tamkaj dva mostova in enega poškodovalo. Udrla je tudi v šolske prostore. Človeških žrtev, hvala Bogu, ni bilo.

V Lavrovcu nad Št. Joštom je toča napravila ogromno škodo.

Iz Bevk.

Poročajo nam: Ze v nedeljo dne 14. t. m. je precej poškodovala naša polja toča. Upali pa smo vseeno, da se popravi. V četrtek pa je prihrula zopet huda nevihta. Treščilo je v kozolec posestnika Smuka, ki je popolnoma po-

gorel. Prihitela je domača požarna bramba in ogenj omejila. Prispele so tudi druge iz Loga, Vrhnike in Verda, pa niso stopile v akcijo, ker je bil ogenj že omejen. Komaj smo prestali ta strah, se je proti večeru vili silna ploha, naenkrat pa toča. Vsi pridniki v gotovem pasu, ki je zadela tudi nas — vse popolnoma uničeno. S strahom gledamo v bodočnost. Tako lepo je kazala letina — sedaj vse — nič. Pomoč države — odpis davkov — to je nujna zadeva!

Št. Vid pri Stični.

V četrtek dne 18. junija je v Št. Vidu pri Stični razsajala huda nevihta. Strela je udarila v gospodarsko poslopje, v katerem je skedenj, na benefičijski pristavi v Št. Pavlu. Poslopje, ki je bilo s slamo krito, je pogorelo. Druga poslopja so gasilci obvarovali. Tudi marsikje drugod je strela vdarila, vendar vžgalo se ni. Naliv dežja je bil zelo velik. Dom v Št. Vidu bo kmalu dovršen. Okna in vrata se v kratkem vzdajajo.

Iz Krške doline.

V četrtek dne 18. t. m. ob pol dveh popoldne je nad Krško dolino divjala huda nevihta. Med strašnim bliskanjem in grmenjem se je vili močna ploha, nato se je pa vsula debela toča, ki je v par minutah uničila ves letošnji pridelek. Tudi vihar je bil tako hud, da je prevrnil kozolce, razkril več hiš in podov, razum tega pa izruval mnogo dreves s koreninami vred. Po toči so najbolj prizadete vasi: Videm, Gmajna, Krška vas, Gabrovce, Podbukovje in Znojila. Ljudstvo je naravnost obupano, zato prosimo g. poslance, naj zastavi vse moči, da se odpišejo vsi davki in da dá država kako podporo!

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani

vabi k proslavi svoje sedemdesetletnice, ki bo 27. in 28. junija 1925. — I. Slavnostna predstava v soboto 27. junija ob 8 zvečer v opernem gledališču. Premiera Stanovitni kraljevič. Drama v petih dejanjih in treh slikah. Španski spisal P. Calderon de la Barca. Godba Mozartova. Pevske točke zložil St. Premrl. Dirigent A. Nefat; režiser A. Danilo. Predpogoda vstopnic pri tvrdki Fr. Pavlin. Gradisce 3, zadnje dva dni pri dnevni blagajni opernega gledališča. Cene so kakor pri ljudskih predstavah v operi. — II. Slovenska služba boja v nedeljo 28. junija ob 8. zjutraj v uršulinski cerkvi. Sv. maša daruje milostni g. stolni prošt Andrej Kalan. Petje društvenega pevskega zbora. — III. Slavnostna zborovanje v nedeljo 28. junija ob 10. popoldne v Rokodelskem domu. 1. Bog blagoslovilo pokleno rokodelstvo. Kantata. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov poklonila dr. Janez Ev. Krek (besedilo) in Fran Ferjančič (skladbo). Poje društveni pevski zbor s sodelovanjem prijateljskih društev. Tenor-solo poje g. Avg. Jeločnik, bariton-solo g. Iv. Erman. 2. Pozdravi in govori. 3. Slavnostni govor, govori g. nar. poslanec Dušan Serenec, univ. profesor. 4. Drugi govor, govori g. prof. dr. V. Rožič. — IV. Zborovanje rokodelskih pomočnikov v nedeljo 28. junija ob 3 popoldne v dvorani Rokodelskega doma. 1. Pozdravi posameznih rokodelskih društev. 2. Govor, govori minister na razpoložanju g. Josip Gostinčar. 3. Debatna in sklepanje o resolucijah. — V. Pevski in godbeni koncert v nedeljo 28. junija ob 6 popoldne na vrtu Rokodelskega doma. Koncert gledališkega orkestra pod vodstvom g. dirigenta Neffata in pevski koncert pod vodstvom g. J. Pirnata. 1. Društvena pesem. 2. Ferd. Juvanec: Pastir. Moški zbor. Tenor-solo poje g. Avg. Jeločnik, bariton-solo g. Iv. Erman. 3. J. Aljaž: Dneva nam pripelji zar. Moška zbor. Bariton-solo poje g. Iv. Erman. 4. Anton Foerster: Povejte, ve planine. Moški zbor. 5. Zorko Prelovac: Oj, Doberdob. Moški zbor. — Prosta zabava. Razne godbene in pevске točke. Saljiva pošta itd. Vstopnina k pevskemu in godbenemu koncertu za osebo 5 Din. — VI. Pončni izlet v ponedeljek, na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija ob 5.22 zjutraj z glavnega kolodvora. Pončni izlet bo na Jesenice, kjer bo tudi sveta maša, Blejsko Dobrovo, Vintgar in Bled. Vožja je polovična.

Kolesa

J. Gorec

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Iz Ljubljane.

ŠOLSKI VEČER.

Ko se je v parlamentarnem odseku v Belgradu začelo delo za protresavanje predložene osnove šolskega zakona, smo nastopili velevažno dobo v razvoju našega ustavnega življenja. Zdi se, da se večina Jugoslovancev še zaveda ne, kako odločilni so trenutki, ko se obravnava zakon, ki je med vsemi najdalekosežnejši in najvitalnejši. Od njega je odvisna usoda nas Slovencev, pa tudi usoda celotne države. Od tega zakona zavisi, ali bomo Slovenci še ostali Slovenci. Šola, kakor jo hoče ustvariti predloženi načrt, bi bila zgrajena na trhljem protiverskem temelju ter drosirana z mešanico, ki so jo krstili za srbsko-hrvatsko-slovenski jezik. Gorje naši mladini, gorje slo-

venskemu narodu, če bi se namera naših verskih in narodnih protivnikov uresničila!

Zdi se pa, kakor bi nas bila splošna nezadovoljnost že zazibala v neko malobrižnost; zdi se, da hladnokrvno gledamo, kako se rušijo temelji ožje in širše domovine. Ali ni ta malobrižnost voda na mlin demokratskih časopisov, ki se s to zadevo najbrž namenoma le bolj malo pečajo, češ, da bi se ta protislovenski, protiverski in protiljudski zakon nekako furti-maško čimprej spravil pod streho! Nikar ne čakajmo, da bi se moralo reči: »Ko so ljudje spali, je prišel sovražnik in usejal ljulko...« Starši, prijatelji mladine! Gre za deco, gre za slovensko ljudstvo, gre za najdražje svetinje verske, npravstvene, narodne! Ali ste čitali, kako je sestavljen osnutek šolskega zakona? Poglejte in presodite, da se vam bodo odprle oči in da spregledate, kako bi bilo z verstvom in narodnostjo, če bi bila sprejeta predloga omenjenega zakona.

Društvo »Krščanska šola«, ki je ustanovilo podružnice že po mnogih župnijah, ima namen, da nas seznanja z nevarnostjo, ki preti šoli; da nam da nasvetov in pobude v vitalnem šolskem vprašanju. Še je čas! Pridite, starši, da se prijateljsko pomenimo, kaj nam je storiti. V četrtek, 25. junija, priredi »Krščanska šola« v Ljudskem domu ob osmih šolski večer. Pridite, da zainteresiramo vso pošteno javnost za to zadevo. Naša zahteva po šoli, ki mora ustrezati našim verskim in narodnim idealom, naj preplavi vso Slovenijo, naj zavalovi tja med poštene Hrvate, pa tudi med verne brate v Srbiji!

Razstava Dobrovič, Dolinar, Kos v Jakopičevem paviljonu. Vodstvo po razstavi v nedeljo 21. junija ob enajstih. N. G.

Umrla je gospa Terezija Tomec, vdova po mestnem nadkomisarju, mati g. Vladimira Tomeca, nadzornika državne železnice in tašča g. Engelberta Gangla, višjega šolskega nadzornika.

Na dr. Krekovi gospodinski šoli se prične počitniški kuharski tečaj za boljše kuho in za vkuhanje sadja za učiteljice in tudi za druge gospodinje in gospe dne 7. julija (v torek) ter traja do 12. avgusta. Kuha je dopoldne, vkuhanje sadja pa popoldne; vkuhanje se pa bo sadje razen na običajne, znane načine (Week itd.) tudi po polnoma novi metodi, po kateri se lahko tudi razne druge stvari kot razne dišave ali žgana kava itd. neprodimo zapre, ne da bi se kuhalo. Ukovina, prispevek za material t. j. opoldansko prehrano, režijske stroške itd. znaša za ves tečaj 1200 Din za eksterminiranje. Na željo se obiskovalke tečaja uče tudi krojnega risanja. Resne reflektant-tinje počitniškega tečaja morajo vložiti 100 Din kavicje. Vodstvo.

Vpisovanje gojenk in hospitantk na drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 6-II, se vrši dne 25. in 26. junija 1925 od 8 do 12 in od 14 do 17. Na zavodu se poučujejo sledeče tehnike: klekljane čipke, belo in pisano vezenje, toledo, filet, šivane čipke in biserna dela. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Pouk je brezplačen in dobivajo gojenke še vse potrebne tvorivo zastoj. Izdelki ostanejo last zavoda razen vzornih prtov. Izdelki se pa lahko odkupijo. Marijive gojenke revnih staršev preje-majo po možnosti podpore.

Izprememba sprejemnih pogojev za I. I. višje stavbne in višje strojne šole na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Veliki župan ljubljanske oblasti je odredil, da se sprejemajo v I. I. le absolventi 4. razreda srednjih ali meščanskih šol, ki so položili tečajni, odnosno končni izpit. Ta odredba velja že za vpisovanje 30. t. m. Zaradi tega se izpremeni deloma tudi obseg sprejemnih izpitov (1. julija) in se izpit iz matematike razširi na algebro, kolikor se uči na nižjih srednjih šolah.

Vodstvo gremijalne trgovske šole v Ljubljani naznanja, da se zaključijo šolsko l. 1924-25 v torek, dne 23. t. m. ob 2 pop. in ne, kakor je bilo objavljeno v ponedeljek. V ponedeljek ni pouka.

Sobotni trg je nudil poleg velike množine jagod, borovnic in vipavskih ter domačih češenj tudi že domače kumare in sicer po 10—12 kron, paradižnike po 3.25—3.75 dinarjev in breskve po 25 dinarjev kg. Dalje je bilo na trgu jako veliko zelenjave, različnega cvetja in pa raznih domačih živali. Prvič letos je bilo na trgu precej veliko gob, toda le par jurčkov, drugače pa same lisčke.

Umrla so v Ljubljani: Anton Valentinčič, zasebnik, 60 let. — Marija Kordin, ključavničarjeva žena, 49 let. — Edvard Vohine, učitelj v pok., 56 let. — Frančiška Janežič, tovarn. delavka, 40 let. — Mihael Kvas, dninar, 35 let. — Cvetko Sablatnik, delavčev sin, 7 tednov. — Kristina Prosen, kočarjeva hči, 2 leti. — Ivan Zagar, sin bajtarice, 13 let.

Nesreča. Na vogalu Gajve in Gledališke ulice sta trčila snoči ob 6 dva kolesarja. Pri padcu je dobil g. Vinko Potočnik, pripravniki finančne kontrole, težke notranje poškodbe; natihtil ima tudi nekaj reber. Rešilna postaja je g. Potočnika z avtomobilom prepeljala v bolnico.

Proti odebeltosti deluje s kolosalnim uspehom samo Vilfanov čaj.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajala Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, ulica 204

Iz Stajerske.

Odklikovanje. Ob vizitaciji, dne 16. junija je g. Ognjeslav Škamlec, župnik pri Sv. Andražu v Halozah, dobil častni naslov duhovni svetovalec v priznanje zaslug vzornega pastirovanja izredno težke župnije. Na mnogo let!

Vse prijatelje mladinskega gibanja in naše somišljenike opozarjamo na orlovski dan Savinjskega okrožja dne 29. junija na Polzeli. Kakor kažejo priprave, utegne biti prireditelj prvovrstna in vabimo vse, da v čim obilnejšem številu pohite ta dan med brate pod Oljsko goro.

Meščanska šola v Slovenjgradcu. Vpisovanje v štirirazredno mešč. šolo v Slovenjgradcu se vrši v torek, dne 30. junija od 9. do 12. ure. Učenci, ki vstopijo na novo, morajo priti v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter prinesiti s seboj zadnje izpričevalo, krstni list ter izkaz o cepljenih kozah. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili, najmanj 4. razred (4. šol. leto) osnovne šole. — Ravnatelj.

Najdeni deli monštranca. V nekem vlaku v Slovenski Bistrici so našli v malem zavoju medeni okvir zlate monštranca. Dragoceni deli so bili s silo utrpani iz ozadja. Prvotno so mislili, da izvira ta monštranca od vloga v Petrovčah, končno pa so ugotovili, da je bila monštranca s tem okvirjem ukradena nekje drugje.

Prijet tat. Pred kratkim je bilo vlomljeno v Poljčanah v zaprto stanovanje posestnika Florjana in ukradenih 10.000 Din. Vlomilca so delj časa zaman iskali, končno pa se je le vjel in sicer ravno ko si je kupoval nove čevlje in obleko. Hotel se je namreč opremiti za beg preko meje. Ugotovili so, da je to neki Karl Arbakter, ki je znan tat in vlomilec in ima več grehov na vesti.

IZ MARIBORA.

Narodno gledališče v Mariboru. — Prvo stalno gledališče je dobil Maribor l. 1785. in sicer je bilo v takratni Grazergasse, sedaj Ve-trinjski ulici št. 34. Hišni posestnik Lederer Hartnagel pa je l. 1806. vsled mozne nevarnosti požara prepovedal nadaljnje predstave. Na to je bila preurejena v gledališče za Jo-žefa II. eksekrirana cerkev sv. Duha. Gleda-lišče je bilo z odrom vred najprimitivnejše, prostora je imelo za največ 300 oseb. Igrala sta v njem med drugimi tudi Nestroy in Scholz. Da se sezida novo gledališče, je bil ustanovljen l. 1847. poseben odbor, ki je ku-pil za 7000 goldinarjev Pichlerjevo hišo in vrt na mestu, kjer je sedanje Narodno gleda-lišče s kazino. Z zidavo gledališča so pričeli l. 1848., koncem l. 1851. je bilo dogotovljeno. Dne 18. jan. 1852 je bila v starem gledališču zadnja predstava, 20. jan. 1852 pa je bilo slo-vesno otvorenje novo gledališče: graška opera-na družba je uprizorila Friderik Flotowo opero »Marta«. L. 1886. je bilo gledališče po-polnoma preurejeno, medtem pa se je zgra-dilo kazinsko društvo l. 1864. za 95.000 gol-dinarjev na praznem prostoru pred gledali-ščem Kazino, vse, kakor je še danes. L. 1902. je praznovalo gledališče svojo petdesetletni-co, za kar mu je mestna občina dala 40.000 kron podpore. Financielno je gledališče več-krat zelo slabo uspevalo. V l. 1884. je dobilo prvič podporo od Kazinskega društva, ki ga je odtakrat stalno podpiralo; enako pa je da-jala tudi mestna občina stalno podporo, naj-manj 4000 kron letno. V gledališču so nasto-pili med drugimi tudi svetovno znani igralci kakor komika Blasel in Matras, operetna pevca Joseffy in Werk, Jantsch, Kainz in igralka Lewinsky. Zanimivo je, da je bil v sezoni 1863/64 igralec na tem odru pisatelj Ludvig Anzengruber in sicer pod imenom Gruber, kjer so uprizorili eno prvih njegovih del. Jezik in vodstvo gledališča sta bila tja do l. 1918. izključno nemška, časih celo izra-zito nemško-nacionalna, dokler ni l. 1919. pre-šlo gledališče v slovenske roke. Na pobudo Dramatičnega društva v Mariboru in s pod-poro oblastvenih činiteljev je povzel v juliju l. 1919. vodstvo gledališča Hinko Nušič, ki je uprizoril v njem 27. sept. istega leta z Jurči-čevim »Tugomerjem« prvo slovensko pred-stavo. Pojavilo se so pa takoj finančne in druge težkoče, zaradi katerih je Nušič, ki je bil zasebni zakupnik gledališča, ob koncu se-zone l. 1921. zapustil Maribor in odšel v Za-greb. Slovensko narodno gledališče v Mari-boru je bilo tako čisto pred polomom, kate-rega ga je pa rešila država s tem, da ga je prevzela z dnem 1. avg. 1921 pod naslovom »Državno pokrajinsko gledališče« v svojo upravo in imenovala ravnatelja drame Valo Bratina za začasnega vodjo. Dne 15. marca 1922 pa je bil imenovan intendantom gleda-li-šča dr. Radovan Brenčič, ki je še danes na svojem mestu. Vodstvo opere je bilo pover-jeno z dnem 1. dec. 1922 Andri Mitroviču. Kakor mnoga druga gledališča je bilo in je še posebno mariborsko v vednih denarnih stiskah, zlasti ker mu je državna uprava si-cer veliko obetala, a malo dala. Tako mora biti mariborsko gledališče na več ali manj mrtvi točki in ne more napredovati kljub do-brim močem, ki jih ima in katerih glavne predstavitelje prinašamo v slikah. Častna za-deva Slovencev kakor države pa je, da Na-rodno gledališče v Mariboru ne bo samo ob-stojalo, marveč da se bo tudi razvijalo.

Josta.

Postopke gledališča so začeli renovirati. Splošna sodba je bila, da je za to bil res že krajnji čas.

Na zasebnem ženskem učiteljskem šolskih pester so bili zrelostni izpiti pod predsedstvom gospoda prosvetnega inšpektorja dr. Stanka Bevka, kot. min. odposlanca dne 15., 16. in 17. junija t. l. Za izpit je bilo priglasi- nih 22 kandidatkin. Izpričevalo zrelosti z od- liko so dobile gđe: Grmek Stanislava, Kac Elizabeta, Mulej Alma in Soršak Marija. Druge so dobile izpričevalo zrelosti z dobrim uspehom in sicer: Alt Danijela, Beloglavec Matilda, Delago Alojzija, Dolšak Marija, Fe- renčak Marija, Hafner Ruperta, Jeraj Fran- ješka, Kellenberger Hermina, Kirbiš Avgusta, Koderman Iva, Potočnik Pavla, Pulko Dani- ca, Rojnik Franciška, Sajtl Agata, Vivid Ber- ta, Vrečko Ivanka, Vrhnjak Stefanija in Žu- pan Danica. — V I. letnik šol. leta 1925/26 bodo sprejete le one, ki so prestale zaključni izpit na meščanski ali srednji šoli. Za tiste, ki nameravajo vstopiti kot interne gojenke, zadostuje, če se priklasio le pismenim potom.

Na državni realki se je vršil višji teč. iz- pit pod predsedstvom g. min. odposlanca D. P. Rokniča, red. prof. vojne akademije in Bel- gradu. V letošnjem roku so maturirali v dvoj- nem oddelku Slovenci prvič zase in Nemci zadnjič zase. S tem je zavod postal popolno- ma slovenski. Maturo so napravili vsi prijav- leni kandidati in sicer v slov. oddelku: Br- njič Ivo, Čeh Milan, Duh Ludvik, Džamonja Krsto, Fišer Ferdinand, Gasparin Pavel (odl.), Karba Vladimir, Korošec Draga, Kreft Ivan, Kristan Miran, Krišper Leon, Maister Borut (odl.), Mešiček Josip, Monjac Smiljan, Oblak Ciril, Petovar Ciril, Radej Henrik, Rasberger Milena, Davorin Sintič, Vodeb Bogomir (prav dober) in Vok Gvidon. — V nemškem oddel- ku: Baumel Heribert, Beneš Karel, Frankl Ferdinand (odl.), Hoffer Edmund (odl.), Jawu- rek Ivan (odl.), Musegg Bruno, Nemetz Ro- man (odl.), Obolenški Jurij, Podlišnič Man- fred, Samuda Janez (prav dober), Souvent Günter, Trost Maks, Urban Valter, Vučić Slavko (odl.) in Wutholen Karel.

Drž. dvorazredna trgovska šola. Vpis- vanje za šolsko leto 1925/26 se vrši do 1. ju- lija vsak dan med 11. in 12. uro na Zrinjskega trgu 1 — I — 28. V I. letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili četrti razred srednje ali meščanske šole. Vnani učenci in učenke se prijavijo lahko tudi pismenim po- tom. V ta namen naj pošljejo ravateljstvu šole najkasneje do 5. julija zadnje šolske iz- pričevalo in krstni (rojstni) list. Vstop v drugi letnik je možen samo po dovršenem prvem letniku dvorazr. trgov. šole.

Tombola prostovoljnega gasilnega dru- štva v Mariboru je zopet odgojena. — Odbor pravi, da iz tehničnih ozirov. Vršiti bi se mo- rala 21. junija, vršila pa se bo 19. julija.

Letna razstava dekliškega zavoda Vesna bo od 21. do 22. t. m. Razstava bo odprta med 9—12 in 15—18. — Razstavljeno bo perilo, ročna dela in risbe.

Čiščenje ribnika v parku je trajalo 14 dni in so te dni končali. Gornji del bodo betoni- cali in tudi bregove učvrstili ter napravili še nov vodomet, tako da bo ribnik brez dvoma pokazal lepo zunanost in kralj labud nemo- leno v njem gospodaril. Seveda stane vse čiščenje tudi lepo vsoto 15.000 Din.

IZ CELJA.

Apel Celju ali »klerikalna hinavščina«. V št. 133 »Slovenca« z dne 17. t. m. je izšel naj- brže direktno iz krogov športnikov v Celju članek, ki pozivlja mestni svet na ureditev športnega prostora. Ta poziv športnikov je dal »Jutru« povod, da je v petkovi številki napravilo iz svojega učbenika o lepem vede- nju na dan izrezo o »klerikalni hinavščini« in odarilo spet po zastopnikih SLS v občinskem zastopu v Celju. Zadeva je naslednja: Občin- ski mestni svet se je v svoji seji z dne 13. mar- ca 1924 bavil s prošnjo S. K. Celje, da bi mu za športni prostor dodelil Glazijo. Tu so za- stopniki SLS zastopali stališče, da prostor na Glaziji ni primeren za športni prostor, ker bi poleg estetičnega stališča bila merodajna po- sebno gospodarska stran tega vprašanja, ka- kor tudi higijensko stališče. Tedaj lep, raz- čeren prostor, obdan z lepim dvoredom, bi z razidanjem zgubil svoj značaj in pomen, ker bi ne bil več dostopen javnosti, ampak samo zaokroženim krogom. Sedaj tam tekajo in se lovijo celi dan otroci vseh občanov, komur je pač ljubi. V Celju ni nikakega temu ena- kega prostora, ker varuje občinska uprava popolno pravilno mestni park pred devasti- ranjem nepazljive in marsikedar brezobzirne mladine. V bližini Glazije stoji javna bolnica, v kateri bi bolniki zelo neprijetno občutili ve- likanski šum in krič, ki se razvija na športnih prostorih ob priliki večjih športnih priredit- ev. Poleg tega tvori Glazija eden najboljših virov za mestne dohodke. Zadnji cirkus je n. pr. prinesel mestni blagajni na najemnini in pri- tobojinal lepo vsoto. — Poleg tega je bilo merodajno tudi gledišče, kaj naj bi mestna občina z nameravano zgradbo, ki bo stala preko 500.000 Din, počela z to zgradbo, ako bi ista glasom pogodb kedaj pripadla zopet nazaj občini. Samo vzdrževanje te zgradbe bi stalo mestno občino letno ogromnega denar- ja. Vsi ti vidiki so bili merodajni, da se je de- klacija SLS v tedanji seji postavila v prvi vrsti obz. sv. g. Janič, odločno proti predlogu zastopnikov JDS, da bi se prepustila Glazija za malenkostno najemnino športnemu klubu.

To stališče je tudi obveljalo. Pač pa je mestna občina ponudila športnikom v Celju prostor na lanoškem posestvu, ki je zelo primeren za športne namene. To je pa S. K. Celje od- bil. To je torej stališče zastopnikov SLS in S. K. Celje je o tem stališču prav dobro po- učen. Zato ni izključena misel, da je bil mor- da ta članek od kake strani podtiskan ured- ništvu samo, da ima nekdo spet interes uda- riti po »klerikalcih«.

Seja občinskega sveta. Najprvo se je pe- čal občinski svet v tajni seji o personalnih zadevah, kjer je tudi uredil uradniško osobje za stanovanjsko sodišče, katero mora tudi občina plačati. Nato je poročal referent prav- nega odseka ter se je sprejelo 7 oseb v do- movinsko zvezo mesta Celje, 2 prošnji sta se odbili. Na predlog finančno gospodarskega referenta se sklene, da se od izkupička za rudarsko šolo, ki je določen za poseben na- memben fond, ne bodo računale nikake obre- sti. Nato so se obravnavale različne prošnje za znižanje pristojbin ali taks, kar se je ve- činoma odbilo, med temi tudi prošnja društva javnih nameščencev, ki je prosilo, da se zni- ža kopališčna pristojbina za njihove člane v parni kopelji in v sodnijskem kopališču. Ker je pa parna kopel letno pasivna za 60.000 Din, se tej prošnji ne more ugoditi. Na to je prišla na vrsto prošnja veletrgovca Petra Majdiča, ki je prosil, da mu občinski svet napravi na lastne stroške ob njegovem svetu ob Tavčar- jevi ulici cementiran zid, odnosno podstavek za ograjo. To je bilo seveda tudi odbito. Gle- de najemnine onih strank, ki stanujejo v mestnih hišah, se je določilo, da se bo najem- nina zvišala vsem strankam v smislu novega zakona od 1. junija dalje in ne od 15. maja naprej. Kavarnar Vučak Anton prosi za zni- žanje koncertne takse, kar se odbije. Tudi prošnji ribarskega društva za odpis najemni- ne se ne ugoti. Radi pomanjkanja drv se je odbila tudi prošnja dijaške kuhinje za odst- pitev 10 kubičnih metrov drv po znižani ceni. Plača se tudi iz mestnih sredstev električna napeljava v stanovanje ravnatelja Sancina v glasbeni šoli z odbitkom žarnic. Občina pri- stopi kot članica konjerskega društva za mariborsko oblast in dovoli podporo 250 Din ter se obenem izrazi želja, da bi se prihodnje premovanje konj vršilo v Celju mesto v Žalcu. Na to pride v sejo vprašanje kandelabra pred državnim kolodvorom, ki je vzbudil v občin- skem svetu še precej živahnosti in veselja, pri čemer so se slišale pritožbe, kako po- časno se izvršujejo dela v mestni režiji. Nato je prišlo do obravnave vprašanje, ali se naj opravi žetev občinskega pridelka v lastni re- žiji ali ne, in se sklene, da se to delo opravi v lastni režiji in nato pridele prod, slama pa pridrži za lastne potrebe. Pri tem se je mestnemu magistratu naložilo, da strogo kon- trolira, koliko pridelka se je pridelalo in ko- liko se je zanj izkupilo. Tudi glede premo- ga, katerega rabijo posamezna mestna podjetja, se je sklenilo, da se vsaka množina natančno odtehta, da se bo na to vedelo, koliko pre- mo ga so posamezna podjetja porabila. Dose- daj se to ni izvršilo. Dramatičnemu društvu se nakaže brezplačno 3 sejnje drv in se pla- čajo tudi računi, povzročeni po predstavi »Veronike deseniške« v skupnem znesku 5.314.04 Din. Tudi se plača društvu račun uporabe elektrike v znesku 8.627.50 Din. Na predlog odseka za plinarstvo se sklene, da se oddaja plina privatnim strankam zaračuna po 4.50 Din, industriji pa po 8 Din, kar predstavlja povečanje dohodkov plinarne za 40 od- stotkov, tako da bo mestna plinarina v teko- čem letu aktivna. Druge investicije v plinar- no se bodo izvršile šele v letu 1926. Na predlog odseka za tujski promet se sklene predlagati velikemu županu, da se policijska ura za gostilne podaljša do 12. ure, za ka- varne pa do 1. ure, javno stranišče na kolo- dvoru naj se pa popravi in osnaži. Dovolijo se tudi razne nabavke za moško kopališče in se dovoli posestnikom na otoku, da se smejo kopati tudi na levem bregu Savinje proti pla- čilu rodbinske karte po 150 Din. Glede ko- panja vojakov v Savinji se določi, da se ne smejo kopati v mestnem pomeju in da se tudi konji ne smejo prati drugje kot šele pod Grenadrijevo brvjo. Nato osvoji občinski svet razne predloge gradbenega odseka, posebno da se napravi pri mestni klavnici nova ce- mentna škarpa, ker je poslednja povodenj prejšnje škarpe, ki je bila zelo slabo napra- vljena, v celi dolžini odnesla in obstoji nevar- nost, da se pri kakih novi poplavi podere cel hlev. Delo se odda stavbeniku Neradu, ki je bil najnižji ponudnik, za 14.550 Din. — Nato interperila obč. sv. Bizjak, zakaj se je dovo- lilo gospej Šorn, da je postavila ob Ljubljani- ski cesti gospodarsko poslopje, ki kvari zu- nanji utis mesta. Magistratni svetnik Šubie odgovarja, da je predmetna stavba popolno- ma odgovarjala stavbenim predpisom in se je moralo dati stavbeno dovoljenje. Sklene se pa, da preštudira gradbeni odsek nove stav- bene pogoje in jih predloži pri prihodnji ob- činski seji. Svetnik Bizjak pravi, da je ta stavba tako grda, da zasluži stavbeni svetnik grajo, ako je on dal to dovoljenje. Na to po- roča obrtni in tržni odsek, ki priporoča na predlog obč. svetnika Bizjaka nabavko novih stojnic. Tržne pristojbine za prašiče se dolo- čijo: od 1 do 3 mesecev na 1 Din, do 6 mese- cev 2 Din, za druge na 5 Din. Tudi morajo vsi stojničarji plačati najemnino za svoj pro- stor polletno naprej. Pri slučajnostih je prišel v debato zelo umestni predlog obč. svetnika

Širca glede določevanja cen mesa. Pravi, da zadnjikrat določene cene daleko ne odgovar- jajo pravilni kalkulaciji, kakor tudi potrebam ljudstva. Ako vzamemo za bazo oni ključ, ki pravi, da se pomnoži pri težkih volih nabav- na cena za 90 odstotkov, za kravje meso pa za 100 odstotkov, bi moralo meso v Celju stati in sicer prvovrstno blago 16.25 Din, se- daj stane 20 Din, drugovrstno blago bi pa moralo stati 14.25 Din, sedaj pa stane 18 Din, odnosno 19 Din. Maribor ima povprečne cene za meso po 16 Din, medtem ko je v Celju povprečna cena za meso 19 Din. — Te cene naj pregleda še enkrat tržni odsek in jih re- gulira v smislu pravičnosti in prodajnih cen za živo živino.

Drugi veletat, o katerem smo poročali v petek, se imenuje Valentin Iglič, rojen l. 1899. v Prolebu pri Leobanu. Dne 16. t. m. je ob 8. uri zvečer splezal v stanovanje g. primarija dr. Watzki in je hotel tam začeti izvrševati svoje namene. Splašilo ga je pa zvonjenje, da je skočil skozi okno na vrt in tam zaprosil za milodar g. primarija. Aretiran je bil nato v kavarni »Central«, ko je pri postnem urad- niku Štiglicu pokradel velike vrednosti.

Abiturijski poslovljni večer. Celjski abiturijenti prirede v ponedeljek svoj poslo- vljni večer v veliki dvorani Narodnega doma. Prijatelji se najljubneje vabljeni.

Vpisovanje na državni dekliški meščan- ski šoli v Celju se bo vršilo v torek, dne 30. junija ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma. Obravnavalo se bode vpra- šanje Davčna reforma in hišna posest.

Ribarsko društvo ima dne 22. t. m., to je v ponedeljek svoj občni zbor in sicer v hotelu Balkan ob 8. uri zvečer.

Senzacionalna aretacija. Aretacija Viktor- ja Beliča je vzbudila ne samo po mestu, tem- več tudi po celom okraju veliko pozornost. Be- lič je bil aretiran na ukaz državnega pravd- ništva radi goljufije. Sedaj išče državna oblast še brata, drugega družabnika trdke Belič in drug in uradnika Ogriška. Viktor Belič je imel ta način, da je leto za letom izvajal od ljudi blago (les), istega naprej prodajal, de- nar inkasiral, a svojim dobaviteljem ni ničar- sar plačal. Tako je v poslednjem času izvozil nad 80 vagonov rezanega lesa, za katere ni plačal svojim dobaviteljem niti beliča.

IZ PTUJA.

Podružnica Jugoslovanske Matice priredi 25. t. m. v Društvenem domu kot vidovdan- sko slavlje koncert z godbenimi in pevkimi točkami. Vstopnina bo nizka, užitek bo lep. Ptujčani, ne držite se vedno stare tradicije, da koncertov ni treba posečati!

Iz Prekmurja.

Dobrovnik. (Zaradi enega vsi.) V Do- brovniku so kaznovali mesarja I. Domu z de- narno globo, z zaporom in z enomesечно pre- povedjo obratovanja po čl. 8. zakona za po- bijanje draginje, ker je prodajal meso po 15 Din kg. S tem pa niso kaznovali samo me- sarja I. Domu, ampak ves Dobrovnik in okraj, ker je on edini mesar. Sedaj moramo hoditi 13 km daleč v Doljo Lendavo po meso. Ke- dar je mesna hrana najbolj poceni in druge hrane najmanj, takrat zapro edino mesnico. Zgodi se, da potnik, ki pride v Dobrovnik in hoče obedovati, ne dobi obeda. Občinstvo je vložilo protest, a je bil odklonjen. Dobrovnik in okraj imata sedaj en mesečni post. Kazni bi se pač morali odmerjati tako, da ne bi še drugi trpeli. — Prizadeti.

Osebnost. Sin dr. Ig. Kollisa, okrajne- ga zdravnika v Dobrovniku, Enverik, je bil te dni promoviran na Dunaju za doktorja vse- ga zdravilstva. Castitamo!

Šolski izlet. Dobrovniška rim. kat. osnov- na šola je napravila izlet v Veržej. Zjutraj ob 6 smo odšli iz Dobrovnika na okrašenih vo- zovih, katere so prostovoljno dali na razpo- lago očetje otrok. Ob 8 smo dospeli v Brat- ončce, rojstvo vas č. g. kateheta Hermana, ki je daroval tukaj v kapelici sv. mašo za male izletnike. Pri sv. maši je bilo tudi mnogo dru- gega ljudstva. Po zajtrku, katerega je nam dal oče č. g. kateheta, smo si ogledali Muro, oba mostova, ki vežeta Prekmurje in Slove- nijo ter zavod č. gg. Salezijancev. Iz Veržeja smo se odpeljali po novi železnici v Bratonce, kjer nas je ljubezni Hermanov oče čakal z obedom. Potoma smo še videli beltiško cer- kev in grobnico družine grofa Zichy-ja. Raz- položenje je bilo dobro. Vodstvu izrekamo najlepšo hvalo. — Vsi otroci.

Iz ostale Jugoslavije.

Proslava 1000-letnice hrvatskega kralje- stva. V spomin 1000-letnice, odkar je bil na Duvanjskem polju (925. l.) kronan prvi hr- vatski kralj Tomislav, se bodo vršile po vseh hrvatskih pokrajinah velike slavnosti. V ne- deljo, 21. t. m. se vrše v Zagrebu cerkvene slovesnosti s procesijo in papeževim blagoslov- om. Na večer pred sv. Cirilom in Metodom dne 4. julija bodo šrom hrvatskih dežel zvo- nili z vsemi zvonovi, streljali iz možnarjev in zažigali kresove. Vse hiše okrase z zastavami in zelenjem. V nedeljo 5. julija bodo po vseh cerkvah slovesne službe božje, katerih se ude- leže vse korporacije in šolska mladina. Po- polndne bodo narodne veselice, na katerih naj se spravijo vsi sosede in sorodniki, ki so do- slej živeli v sovrastvu, da zavlada v vsem na- rodu božji mir. Poysodi bodo postavili v spo-

min 1000-letnice spomenike ali zasadili spo- minske lipe.

Kralj in kraljica v Skoplju. Dne 18. t. m. sta kralj in kraljica prisostvovala položitvi le- meljne kamna za častniški dom v Skoplju. Cerkvene obrede je izvršil metropolit Var- nava. V pelek sta se kralj in kraljica vrnila v Topolo.

Izpopolnitev državne tiskarne v svrhu ti- skanja znamk. Državno tiskarno v Belgradu nameravajo razširiti in izpopolniti na način, da bo mogla tiskati tudi znamke, ki smo jih doslej za drag denar naročali v Ameriki (dasi smo imeli v Jugoslaviji že doslej zavode, ki bi bili mogli to delo izvršiti).

Osebnost izpremembe v hrvatskem oddelku notranjega ministrstva. Vodstvo hrvatskega oddelka v notranjem ministrstvu je te dni pre- vzelo dosedanjega načelnika pokrajinske uprave v Zagrebu Jovan Mojsilović; njegov predhodnik na sedanjem mestu banski svetnik dr. Havi- ček je dodeljen oddelku za zaščito države, Banska svet. Bosanac in Kangrga sta od biv- še pokrajinske uprave v Zagrebu premeščena v hrvatski oddelku notranjega ministrstva.

Šola za strojnike v Bakru. Prometno mi- nistrstvo je izdalo razpis za ustanovitev stroj- niške šole v Bakru.

Delo hrvatske Narodne Zastite. Zveza hr- vatskih dobrodelnih društev »Narodna Zaštit- ta« je te dni razdelila med potrebne družine ameriških izseljencev tretjo podporo v znesku 40 tisoč dinarjev. — Družini nedavno umrlega časnika P. M., ki je ostala v največji bedi, je dovolila Nar. Zastita brezobrestno posojilo, razen tega je zagotovila sirotam in pokojni- kovi materi redno mesečno podporo. To je sto- rila iz hvaležnosti nasproti časnikaškemu stanu, ki njeno akcijo vedno rad podpira. — Začetkom meseca julija odpošlje Nar. Zastita v drugo partijo revnih otrok na okrepitev v Primorje. — Letošnji dan siročadi je donesel N. Z. okroglo četr milijona dinarjev.

Nova gonja proti Orlov v Dalmaciji. Na drugem mestu poročamo o nečloveškem po- stopanju šolske oblasti v Šibeniku nasproti vzorni učiteljskinci, ki ni zagrešila drugega, nego da je bila članica Orla. V splitskem »Ja- dranu« pa čitamo, da je učiteljsvo v Imot- skem povodom praznika sv. Rešnjega Telesa najstrožje prepovedalo mladini, da bi se v kakem katoliškem društvu udeležila proce- sije. Otroci pa, ki so včlanjeni v »Orlo«, so vsi korakali v procesiji v svojem kroju. Takoj drugi dan je bila v šoli preiskava. Otroke so zaslišali in sestavili zapisnik, ki so ga morali otroci podpisati. Vsi otroci so pogumno izpo- vedali, da so Orli in da hočejo to tudi ostati. Sedaj pričakuje starši, kaj bo. »Jadrano« zaključuje svoje poročilo: »Zaman je ves trud sejalec verske nestrpljivosti. Katoličani bodo ohranili svojo svobodo. Orlov nobena sila ne bo uničila.«

Lepo orlovsko slavlje v severni Dalmaciji. Dne 14. t. m. je priredil šibeniški »Orel« iz- let v Preko, katerega se je udeležilo nad 300 Orlov in Orlic z godbo na čelu. Prebivalstvo v Preki je Orle slovesno in pristrčno sprejelo in se polnoštevilno udeležilo dopoldanskih in po- poldanskih prireditev. Telovadni nastop Or- lov in Orlic je občinstvo navdušil. Cela prire- ditev je kar najlepše uspela in si je Orel znova utrdil in razširil tople simpatije, ki jih vživa med severnimi Dalmatinci.

Zagrebska občinska uprava in mesarji. Poročali smo že, da je zagrebska mestna ob- čina uvedla energično akcijo za pocenitev me- sa in kruha. Te dni so poklicali na zagrebski magistrat mesarje, kjer jim je naračunal šef tržnega nadzorstva g. Šarič sledeče številke: Govedina I. vrste stane 10—11 Din za kilo žive vage, II. vrste pa 8—9 Din. Prodajajo pa mesarji meso I. vrste sprednji del po 21—28 Din, zadnji del pa po 25—34 Din. Meso II. vr- ste prednji del po 21—24 Din, zadnji del pa po 25—29 Din. Debel vol, ki tehta 700 kg, stane pri ceni 10.75 Din za kilo žive teže 7525 Din. Stroški za tri dni znašajo 785 Din. Kalo po 45 odstotkov zneso 375 kg. Če se vse to proda, dobi mesar v treh dneh 10.220 di- narjev. V treh dneh zasluži torej čistih 1910 dinarjev ali mesečno [9.100 dinarjev. Proti tej kalkulaciji so mesarji dvignili sicer silen krič, šef tržnega nadzorstva v Zagrebu pa je ostal neizprosilen in je rekel, da bo odredila občina sama maksimalne cene. Tako je v Za- grebu.

Razdor v društvu »Hrvatska žena«. Spor v društvu »Hrvatska žena« v Zagrebu se je rešil na ta način, da so vse prejšnje članice a županjo Heinzlovo na čelu izstopile iz dru- štva; v društvu so ostale le frankovke.

Mestni davek na tujece v Zagrebu. Zagreb- ski mestni finančni odbor je sklenil, da se me- stni davek na tujece zniža. Hoteli se razdele v tri kategorije in plača I. vrsta po 8 Din, II. po 6 Din in III. po 4 Din dnevno od vsakega tujca, ki tam prenoči. Ta davek bo vrgel ob- čini približno 650.000 Din, lani je vrzel 750 tisoč Din. Tujski promet je v Zagrebu zaradi pomanjkljivih razmer v hotelih zelo nazado- val. Upajo, da se bodo sedaj, ko je dograjen hotel »Esplanade«, razmere zopet izboljšale.

Razstava malih otrok v Novem Sadu. V Domu narodnega zdravlja v Novem Sadu se vrši dne 28. junija t. l. razstava dece od 6 me- secev do 2 let. Desetero najlepših otrok dobi nagrado po 1000 Din, drugi lepi otroci pa spominske diplome.

Policija v Novinarskem klubu v Belgradu. Te dni jo belgrajska policija pregledovala

razne javne lokale zaradi hazardiranja. Med drugim je polletja na surov način udrla tudi v Novinarski klub, dasi je le-ta podrejen neposrednemu nadzorstvu notranjega ministrstva. JNU je valed tega vložilo protest na vlado in zahtevalo zadoščenje.

Pobegli kazenci. Varnostne oblasti so dobile obvestila, da so pobegli iz zaporov na Sušaku štirje kazenci, ki so bili obsojeni na eno leto zapor. Begunci so morali imeti znanje pomočnike, ki so jim vtihotapili v zapor pile, s katerimi so v enem večeru prepilili železno omrežje na oknih. Begunci so pobegnili preko meje v Italijo, kjer pa jih bodo tudi zasledovali, ker so skrajno nevarni postopali.

Iz Primorske.

»Edinost« v drugo zaplenjena. Tržaška »Edinost« je bila dne 18. t. m. v drugo zaplenjena, ker je čisto mirno poročala, kako so fašisti minulo nedeljo brez najmanjšega razloga razbili slovensko zabavno prireditev pri Sv. Ivanu v Trstu.

Nov most čez Sočo. Občina Kamno pri Kobaridu je prodala svoj gozd v Kolovratu. S tem denarjem začne graditi most čez Sočo.

Pristojnost vidmskega poštno-brzojavnega ravnateljstva za celo furlansko pokrajino. Z dnem 1. avgusta t. l. preidejo poštno-brzojavne zveze na Goriškem izpod tržaškega ravnateljstva pod vidmsko poštno-brzojavno ravnateljstvo. Tako se obnovljena Furlanija čim dalje bolj osamosvojuje.

Kongres za proučevanje vzhodnega bogoslužja.

Lansko leto se je na Velehradu sklenilo, naj se letos v Ljubljani priredi poučni tečaj o vzhodnem bogoslovju. Ko so se pričele prve priprave za tak tečaj, se je že prijavilo toliko odličnih predavateljev, da se bodo dejanski zbrali prvi inozemski strokovnjaki; zato se je morala prireditelj bolj široko zasnovati. Na izrečno željo inozemskih strokovnjakov se je sklenilo, naj se v Ljubljani priredi mednarodni znanstveni kongres obenem s poučnim tečajem o vzhodnem bogoslovju. A tudi po tem načrtu se je kongres pripravljaj bolj skromno in tiho. Iz inozemstva so se vabili v prvi vrsti strokovnjaki; iz naše države se je pričakovala skromna udeležba na takem strokovnjaškem kongresu, ki po svojem znanstvenem značaju ne more imeti velike privlačnosti za širše kroge. Toda dejanski uspeh je daleč presegel vse pričakovanje.

Iz inozemstva se je prijavilo nad 50 udeležencev, med temi trije škofje. Najštevilneje bodo zastopani Čehi (nad dvajset) z olomučkim nadškofom Prečanom na čelu; jako častno bodo zastopani tudi Francozi in Poljaki. Iz naše države se je prijavilo nad 150 udeležencev; Hrvatje bodo jako častno zastopani. Vseh udeležencev bo nad dvesto. Še enkrat opozarjamo, da se morajo prijaviti tudi tisti domači udeleženci (iz Ljubljane in od drugod), ki si bodo sami preskrbeli hrano in stanovanje.

Za širše obsejnost bodo naslednje prireditve:

V nedeljo 12. julija: Ob pol 9: Uvodni cerkveni govor (v stolni cerkvi); lavantinski stolni dekan dr. I. Tomažič. — Ob 9: Slovenska maša po vzhodnem obredu (v stolni cerkvi). — Pop. ob 3: Cerkevni govor (P. Valerijan Učak) in liturgije (v stolni cerkvi). — Ob pol 5: Akademija v proslavo sv. Cirila in Metoda. S sodelovanjem pevskega društva »Ljubljana«. Slavnostni govor, petje, deklamacije in pozdravi. Podrobnejši program se bo še objavil. Zvečer: Predavanje s skriptičnimi slikami iz življenja in delovanja sv. Cirila in Metoda.

V torek zvečer predavanje s skriptičnimi slikami iz Rusije.

V sredo zvečer: Zaključna pobožnost v stolnici s cerkvenim govorom.

Za inteligenco bodo slovenska in hrvatska predavanja v ponedeljek, torek in sredo ob treh popoldne. Popoldne bodo predavanja za duhovnike in akademsko izobražene laike.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Rožna ulica 11.

Drobiž.

Lepa starost. V Perugi na Laškem je praznoval starost italijanskih inženierjev Giacomo Zuchetti svoj 100. rojstni dan.

S 6. junijem so otvorili javno aviotakso progo med Milanom in Benetkami, a ne naravnost, temveč po ovinkih čez Alpe. Gre čez pet alpskih prelazov, do višine 2200 metrov, dolga je pa 700 kilometrov.

Trajanov vodovod — oživilen. Zaradi velike razsežnosti Rima v zadnjih letih je začelo primanjkovati vode. Da jim ni treba graditi novih vodovodov, je sklenil rimski občinski svet, da popravi stari Trajanov vodovod. Tako dobro so Rimljani zidali, da je treba samo malo popraviti. Trajan je vladal 98—117 po Kristusu.

Najdba v Pompejih. V Pompejih so izkopali zelo dobro ohranjen bronast kip boga Apolona v življenski velikosti. To je najvažnejša najdba v Pompejih v zadnjih 25 letih.

Proti tuberkulozi. Na kongresu za boj proti tuberkulozi v Neapolu so osnovali italijansko društvo za znanstveno raziskovanje tuberkuloze in za primerna sredstva v boju proti nji.

Iz širnega sveta.

Amundsenov polet proti tečaju.

Popoldne ob treh 21. maja sta odphula aeroplana direktno v smeri proti severnemu tečaju. Med poletom se je takoj videlo, da ne bo nobenega pripravnega prostora, kjer bi bilo mogoče pristati. Opazovanja so ugotovila to, kar je bilo že znano, da je svet do tečaja pokrit skozinskih leden dom. Amundsen je pa mnenja, da tudi na drugi strani tečaja ni suhe zemlje. Iz česa to sklepa nam še ni povedal. Po osmih urah so preleteli približno 1000 km, na uro torej povprečno 130 km, zelo veliko za tako težko obloženi letali. Zagledali so zaliv oziroma vodni žleb, razmeroma še precej prost ledu, in so tam pristali. Aeroplan s št. 25 so tako vkleleni ledene mase, in ko so ga skušali opustiti, je zamrznil tudi drugi aeroplan, s št. 24. Stitirajst dni so se trudili, da so opustili št. 25 in dobili primeren prostor za odhod ali start. Zivila so skrčili na 300 gr na dan za osebo, tako malo so jih še imeli. Iz prostega aeroplana št. 25 so znosili potem priljago in vse drugo, kar so mogli pogrešiti, v št. 24 in so vse skupaj tam dobro spravili. Benčin in živila so šla pa nasprotno pot, iz 24 na 25.

Po večkratnih poskusnih zaletih so se podali 15. junija vsi člani ekspedicije, šest, na aeroplan št. 25 in srečno odleteli. Ta drugi polet je bil zaradi goste megle zelo težaven. Po osmih urah in 35 minutah so se morali severno od Kraljevega zaliva spet spustiti na morje (King t. j. König t. kralj, bay izg. bej je zaliv). Kmalu so zagledali parnik »Sjoeniv«, ki je lovil mrože, kite, itd., in ta je vlekel aeroplan naprej. Nastal je pa vihar, in parnik ni mogel peljati aeroplana v zaliv. Zato je pritrtil Amundsen aeroplan na led in se je podal na parniku v Kraljevi zaliv, kamor so dospeli člani ekspedicije 17. junija ob 1 ponoči. Iz zaliva namerava Amundsen prodreti s svojima dvema ladjama do aeroplana in ga spraviti na varno. Ko ja prihajal parnik v zaliv, kljub megli valed polnočnega solca vidljiv, je bila zbrana na bregu velika množica. Naenkrat je zavpil morinar na krovu ladje »Hobby«: Amundsen je! Zaorila je norveška himna in burno so pozdravili Amundsen in tovariše. Počasi le so mogli do smrti utrujeni aeronavti povedati, kaj so doživeli. Pripravljali so tudi, da je bilo moštvo obeh aeroplanov dolgo časa ločeno drugo od drugega; in tedaj je rešil Ellsworth Omdala in Dietrichsona, da nista utonila. Njih pripovedovanje je preprosto in brez okrasov, to je pripovedovanje mož, ki jim jezik ne teče rad, ki rajši delajo kakor govorijo. Čisto tako, kakor je preprosto tudi krasno delo Nansenovo »V noči in ledu«.

Amundsen pravi: »Niti enkrat se glede motorjev nismo bali; takoj so začeli delovati, kadar smo hoteli leteti, in rešili so nam aeroplan, ko smo ga iz klešč ledu morali vleči proč. Tedaj smo morali napeti vso svojo moč, in sledeči 24 dnevi so nam bili zelo težki. Dosegli smo točko 87° 44' severne širine in 10° 20' zahodne dolžine. Oddaljeni so bili torej od tečaja še ca. 252 km. Norveška vlada je poslala Amundsenu brzojavne častitke.

Poročna s Spitzbergov pravijo nadalje, da se nikomur napori zadnjih tednov tako ne poznajo kakor Amundsenu samemu, nobeden ni tako delal kakor on. Amundsen, ki je odkril L. 1911. južni tečaj, je dejal: »Ekspedicija na južni tečaj ni bila nič v primeri z našim sedanjim poletom. Nikdar bi ne bil mislil, da je mogoče kaj takega prenesti, kar smo prenesli mi v zadnjih treh tednih. Sedeli smo dobesedno kakor miška v mišnici. Včasih je bil naš položaj tako strašen, da smo se smatrali za zgubljen; ko smo leteli proti Spitzbergom, smo vedeli, da gre za življenje in smrt. O marš proti rtiču Columbia ni bilo govora, takšne so bile ledene razmere; ta marš bi bil na ša s mrti.« Napori se Ellsworthu najmanj poznajo; drugi so zgubili par kilogramov, so pa sicer zdravi. Samo v obeh se jim je pri dohodu na Spitzberge poznalo, da so gledali smrti v oči. Amundsen je — kakor smo rekli — najbolj zdelal. Ni čudno, na njegovih ramah je bila vsa odgovornost za ekspedicijo, za tovariše in za znanost, in telesnim naporom se je pridružil moralni čut odgovornosti in dolžnosti. »Marš proti rtiču Columbia bi bil naša smrt, so Amundsenove besede. Strokovnjak E. D. (Emo Descovich) piše v večeršnjem »Neue Freie Presse« o tem takole: »Do tega rtiča je od tečaja okoli 750 km, tam je zaloga živil. Od rtiča, na severu Grantove dežele, gremo čez zaliv Kane in pridemo na Grenlandijo v kraj Etah in nato v kraj Thule. Zadnji kraj ima plovno zvezo z Evropo. Od Columbie do Etah je več zalog živil. Iz Amundsenove izjave sledi, da bi z živil, ki so jih imeli s seboj ne mogli priti v 30 dneh do rtiča kakor je to teoretično izračunano, temveč bi potrebovali več časa. Tako moramo razumeti Amundsenovo opombo, da bi bilo potovanje tja gotova smrt.« Mi pa mislimo drugače kakor Descovich; oziroma še na drugo možnost. In ta bi bila še najstrašnejša. Od Sibirije do Grenlandije gre tok, čez tečaj in čez tamošnjo okolico. Po toku plava led. Kaj pa, če bi ta tok nesel led ne proti

Graniovi deželi, temveč proti vzhodni obali Grenlandije? Ta obala je razen sela Angmagssalik popolnoma neobljudena, možnost prehrane prav majhna in zato možnost smrti največja. Ali pa če bi splavali na kakšni ledeni plošči proti jugu in bi niti na obalo ne zadeli? Plošča bi se sčasoma stopila in... Prav radi se pa strinjamo s končnimi besedami E. Descovicha: »Odločnosti in energiji Amundsenovi se je posrečilo, da je prihranil sebi in tovarišem to strašno možnost in rešil svoje in njih dragoceno življenje človeštvu in znanosti.«

Vročina v Newyorku.

Newyork ima že sedaj tako vročino, da je postalo vroče tudi najhladnejšim Amerikancem. Vročina je nastopila brez uvida, nena doma in kolikor daleč morejo zasledovati podnebno zgodovino Newyorka, nikdar ne morejo najti takega 5. junija, kakršen je bil letos. Amerika se lovi za rekord, in rekord v vročini ima letošnji 5. junij.

Kdor še ni bil v vicih, ne ve, kaj je vročina v Newyorku, pišejo listi. Če bi bil Newyork obstojal za časa Danteja, bi bil ta svoj peklen prav gotovo postavil tja. Kolomb pri odkritju Amerike gotovo ni vedel, kakšne množine vročine ima Novi svet; kajti Newyorku so se pridružili tudi drugi kraji Amerike, Chicago, Washington, Philadelphia, Pittsburg itd. Sicer je bilo v Washingtonu še za 4 stopinje toplejše kakor v Newyorku, a tukaj je sopara vsa drugačna; in Atlantski ocean pošilja v mesto desekrat toliko soparne vlage kakor bi jo dobilo po odpravi prohibicije. Nikdar še nisi tolikrat slišal klica »nazaj k naravi« kakor sedaj, ko se ti najneznatnejša tenčica na telesu zdi najbolj nepotrebno zlo. In vidiš res v Newyorku sedaj dame v toaleti, v kateri bi si sicer niti v kopalnice ne upale. Tudi tiste stitnice, ki še poleti strašijo z boami in ogrinjali, so sedaj podobne drugim svojim sestram.

Noč na prostem.

Sicer je pa ta velikan med mesti kakor nalašč ustvarjen za nosilca vročine. Velike kamnite grude, z luknjami v sebi, ki jim pravi stanovanja, izžirajo vročino, kakršne ni hropel noben predpotopni zmaj. Nešteti avtomobili poberejo še zadnji ostanek svežega zraka, ki se je po pomoti prikradel od morja noter v ulice; in ni čudno, da so ljudje ponoči rajši zunaj na prostem kakor v zatohli in neznojni soparici sob. Pred šolami in tudi sicer na cestah vidiš vse polno cevi, zvezanih s hi drantom; voda brizga iz njih in neštevilna mladina se koplje v njenih curkih. Tudi odrasli, v tenkih oblekah, se postavijo v območje vode in se kopljejo. Kdor ostane doma in ne gre v park, ta hiti gor na ravno streho in pa železne stopnice zunaj ob poslopjih, grde sicer, a ob takih prilikah dobrodošle. Dobro sicer tudi v slučaju požara ker so notranje stopnice lesene in tako ozke, da ne moreš uiti.

Sedanjí vročinski val je zahteval nenaavadno visoko število žrtv. Kar ne pobere avto, to vzame vročina, in le tisti, ki uide tema združenima sovražnikoma človeškega rodu, sme upati na naravno smrt. Je pa še nekaj drugih sovražnikov, ki mu vzamejo morda tudi to možnost: davki, podzemna železnica, najemna itd.

Beg na morje.

Kdor se je mogel rešiti, je bežal ven na morje, tisoči moških, žensk in otrok; zlasti ljudsko zabavalšče Conney Island je cilj splošnega preseljevanja narodov. Vsakdo spi rajši ob valovih ali pa med njimi kakor pa da bi se vso noč paril doma in čakal na kap. Za par krajcarjev te pripelje podzemna železnica tja, in če si srečen, prispeš nepoškodovan do obale. Ljudje uživajo navadno samo ledeno kavo in sladoled, postavljajo tako temelj novemu žledčnemu kataru.

Na več krajih so zaprli tovarne, veliko so zaprli šol, ker so otroci vročine medleli. Bombaževa polja se hočejo posušiti, in farmarji imajo vsaj to zadoščenje, da je z njimi vred uničena tudi žuželka, ki bombežerim nasadom toliko škoduje. Vročina je napravila več zmed kakor politični boji, posledice so včasih prav hude. Neki od vročine zblazneli moški v Ohio je umoril ženo, brata, vsakinega in pet otrok, ko so spali. Nekoga drugega je vročina tako zdelala, da se je dal v zmedenosti poročiti; ko se je zavedel, je bilo že prepozno. Rekel je, da je to najhujša solničarica, ki ga je mogla zadeti. Je pa še vse polno takih bolj nedolžnih slučajev.

* * *

»Discovery«. Tako se imenuje ladja slovitga raziskovalca pokrajin ob južnem tečaju, kapitana Scotta. Slovensko se discovery reče »odkritje«. Pač pripravno ime. Sedaj so jo v Portsmouthu na Angleškem na novo opremili in je odšla na znanstveno raziskovanje Falklandskega otočja in Južne Georgije (oboje pri Južni Ameriki). Na tri leta je ekspedicija preučajuna, naloga ji je pa oceanografija, meteorologija, zemski magnetizem in iskanje ugodnih lovišč na kite.

Star Arabec. Zadnjič smo brali o 154 let starem Turku, sedaj pa beremo o 140 let starem Arabcu. In sicer v prav resnem viru. Geograf Philby je poročal o Arabcu v Kraljevi angleški geografski družbi v Londonu. Ko je Napoleon leta 1799. bil v Siriji, je Arabec

ravno iz Arabije, iz Mekke tja prišel. Tedaj je bil 12 ali 13 let star. Ogromen tek ima; oženil se je prvič, ko je bil 70 let star; pred kratkim pa se je spet oženil. Najstarejši ljudje pripovedujejo, da je bil že takrat silno star, ko so bili oni še otroci. Piše se hladji Tahir.

Krščanske grobove iz 9. stoletja so odkopali v Smani v Tripolitani. Menda je bila to zadnja krščanska občina v Severni Afriki, ker je bil v 9. stoletju že razširjen islam.

Gledališka umetnost.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer

Nedelja, 21. junija: Zaprla.
Ponedeljek, 22. junija: HOFFMANNOVE PRIPOVEDI.
KE. Red F.

Zadnja operna predstava v tej sezoni bo v ponedeljek, dne 22. junija in sicer se potoje za red F Hoffmannove pripovedke v istej zasedbi kakor pri četrtkovi predstavi. S to predstavo so dobili vsi abonenti po 20 opernih predstav, kakor je bil razpisan gledališki abonma.

Prosvetna zveza.

Vsa prosvetna in izobraževalna društva so prosila, da prihodnjo nedeljo izvedejo proslavo treznosti. Odbornik za treznost ima obzor takoj opozori na to proslavo. Tvarino: igrice, deklamacije in pevske točke je priobčil Vestnik št. 5. Kjer se oglašajo 5 članov, ustanovite treznostni odsek, čigar poslovnik prinese 6. št. Vestnika.

Opozarjamo vsa društva na izbore članek dr. Debevena: Društveni govornik, ki izhaja v Vestniku. To je prava govorniška šola. V 6. št. pa izide: Osnutek modernega društvenega odra z dvema narčtoma. Opozarjamo na ta spis zlasti ona društva, ki grade ali mislijo graditi nove odre.

Izposojalnice skriptičnih slik je pravkar prejela nove diapozitive iz Padove, Rima in Asisija. Gospod, ki so se udeležili romanja, pripravljamo sledeče serije: I. Stari Rim. II. Pregarjanje kristjanov. III. Novi Rim. IV. Rimske cerkve. V. Sv. Frančišek in Asisi. VI. Neapolj, Pompei in Vezuv. VII. Benetke.

Skriptična predavanja se vrše 21. VI. 1923 po sledečih družtvih: Vel. Lašče: O rimskem romanju, dopoldne ob 11. in popoldne ob 3. Gorje: Francoska revolucija, ob 3. pop. Koroška Bela: Marija in upodabljanje umetnosti, ob 4. pop.

Brezovica pri Ljubljani: Naše k. prosvetno društvo ima danes popoldne po litanijah občni zbor. Na sporedu je predavanje o potrebi prosvetnega dela med ljudstvom. Ker je naše društvo zadnje čase bolj počivalo je čas, da se po zgledu drugih prosvetnih društev zbudimo k novemu plodonosnemu delovanju. Zato vsi člani in članice najlepše vabljamo!

Knjižnica Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 7 bo tudi tokom več. dni počitnic odprta kakor navadno vsak delavnik dopoldne ob 9.—12. popoldne pa od 2.—6., ob ponedeljkih in petkih od 7. Knjižnica se je v zadnjem času zelo izpopolnila in ima na razpolago veliko izbiro najraznovrstnejših slovenskih, hrvaških in nemških knjig. Za mladino vodi knjižnica poseben mladinski oddelček. — Vpisnina in izposojnina je prav majhna. V knjižnico se lahko vpiše vsakdo, kdor se izkaže s kakim potrdilom o istovetnosti.

Naznanila.

Redni letni občni zbor Jugoslovanske strokorne zveze se vrši v nedeljo, dne 21. t. m. ob pol deveti uri dopoldne v Konsumu na Kongresnem trgu.

Redni letni občni zbor Delavske zveze za Slovenijo se vrši v Ljubljani v nedeljo, dne 21. t. m. ob pol enajsti uri dopoldne v Konsumu na Kongresnem trgu t. 2.

Šiskarji pozori! Danes zvečer ob osmih bo v samostanski dvorani gledališka predstava »Majni pod zemljo«, zgodovinska igra v 5 dej. Vljudno vabljamo!

Prijateljem radiotehnike. Podpisani odbor vabi vse prijatelje radiotehnike in za to se zanimajoče občinstvo na ustanovni občni zbor ljubljanskega Radiokluba, ki se vrši v ponedeljek dne 22. junija t. l. ob 8. zvečer v rezerviranih prostorih restavracije »Zvezde«. — Pripravljalni odbor: Radioklub Ljubljana. F. Slehta, M. Vrtnjak, inž. H. Čopčič.

Izlet v Pariz. Izlet na internacionalno razstavo dekorativnih umetnosti v Pariz, ki ga priredi društvo »Probusa, gospodarski odsek«, se vrši zaradi različnih neprilicanih ovir čele okrog 13. julija. Medpotoma si ogledamo po en dan Milan in Zenevo. Bivanje v Parizu bo trajalo 7 dni. En dan izmed teh se uporabi za izlet v Rouen in Le Havre. (Rouen je znamenito francosko mesto s krasno gotično katedralo. Le Havre ima moderno, svetovno transatlantsko luko.) Pri ogledovanju mest bodo vdeleženci razdeljeni v manjše skupine pod vodstvom v Parizu naseljenih Jugoslovancev. Potne liste in event. dopuste si mora vsak sam preskrbeti. Vse potrebne vizume preskrbi društvo. Izleta se lahko vdeležijo vsakdo, če tudi ni član društva. Vrnili se bomo preko Basla—Züricha—ob Bodenskem jezeru—Innsbrucku in Jesenic. Natančno izdelan program pravočasno pošiljemo vsakemu prijavitelcu. Izlet bo trajal 12—14 dni. Ker so gotove olajšave odklonjene, bodo znašali celokupni stroški približno 2700 do 3000 Din za osebo, v tem znesku so všteti stroški za vožnjo, prenočišče, hrano, vodstvo, vstopnice in za Cookove razgledne avtomobile v Parizu ter za hrano, vodstvo in vstopnino v Milanu, Zenevi, Rouenu in Le Havre. Prijave se sprejemajo do 5. julija na naslov: »Gospodarski odsek Probusa«, Tehniška srednja šola v Ljubljani. Na isti naslov naj se pošlje tudi do 5. julija prvi obrok 1500 Din za osebo. Položnice se dolo pri imenovanem društvu.

Prijateljem strelskega športa. V nedeljo, 5. junija bo dana vsem prijateljem modernega strelskega športa prilika, da se preskušajo v mojsrskem streljanju. Streljali bomo čeli dan in sicer porazdeljeni na več skupin: na kroglo, na šibro, na stoječo, bežečo in letečo divjad. Dobitkov in odlikovanj je veliko za vsako posamno skupino. Lovci in dobri strelci, ki ste pri vojakih tako radi medsebojno tekmovali, dne 5. julija vsi v Ljubljano na Vojško strelšče. Točen program prihodnjo nedeljo. — S. L. D.

Pozrebno društvo kr. poštnih in brzojavnih nižjih uslužbenecv za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, vabi na izredni občni zbor ki se vrši 21. t. m. ob pol 7. uri zvečer, v dvorani pismonošev, glavna pošta. Udeležba obvezna. Ako ne bi bil občni zbor sklicen, se vrši drugi eno uro pozneje, ne glede na število članov. — Odbor.

Prosvetno gasilno društvo na Orlem pri Ljubljani priredi v nedeljo 28. t. m. vrtno veselico ter blagoslovitev gasilnega doma in brigadnice. — Vljudno vabljamo vsi!

Gospodarstvo.

V. Ljubljanski velesejem.

Letošnja prireditel (29. 8.—8. 9.) ljubljanskih velesejmov, ki so kot dobro organizirani pripoznani tudi v inozemstvu, vzbujajo v celotni državi veliko zanimanje. Prijave naših industrijcev, obrtnikov in trgovcev k udeležbi se zaključujejo, zamudniki imajo čas še do 1. julija. Pripravlja se že vse, da se opozorijo tujci na prireditel in započela se je obširna reklama in propaganda za pridobitev kupcev. Nameravani so skupni poseti (posebni vlaki) iz Sarajeva, Skoplja, Vel. Bečkereka, Novega Sada, številnih obisk se pričakuje iz Zagreba, Beograda in južnih krajev naše države. Po teh informacijah se sklepa, da pride v jeseni 50—60.000 tujcev v Ljubljano. Ljubljanski velesejem bo letos najskrbnejše organiziran. Ta naša največja gospodarska manifestacija naj kar najsijajnejše izpade in zato naj se vsak obrtnik nemudoma prijavi na udeležbo! Desettisoči se bodo divili njegovim predmetom, jih izbirali in naročali.

NAŠA LESNA INDUSTRIJA NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU.

Slovenska lesna industrija prehaja v stadij stagnacije in akutne krize. Potreba je, da se ji preskrbi nov konzum in se zainteresirajo tudi kupci, s katerimi dosedaj še ni bila v trgovskih zvezah. Uprava ljubljanskega velesejma namerava izvesti v inozemstvu obsežnejšo propagando za obisk letošnje prireditve, zlasti iz vidika interesentov za lesno stroko. Seveda se pa mora naša lesna industrija na velesejmu skupno primerno reprezentirati in predložiti javnosti svojo zmožnost. Stavil se je predlog, da večje število lesnih industrijskih podjetij v posebnem oddelku razstavi na majhni ploščini svoje izdelke. Vodili so se že pregovori z uspehom z večjim številom lesnih industrijalcev, ki so pripravljene udeležiti se te skupne akcije.

V interesu stvari je, da nemudoma vstopijo v stik z sejmsko upravo vse one lesne tvrdke, ki imajo interes za to akcijo, nakar se bo sklicala anketa, na kateri bo referiral borzni senzal ljubljanske borze, gospod Pavel Cvenkel.

ŠPORTNA RAZSTAVA NA LETOŠNJEM VELESEJMU.

Pripravljaj, odbor za prireditel športne razstave, katerega člani so naše najodličnejše športne osebnosti, je pričel s potrebnimi predpripravi. Razstava se namerava kompletirati poleg razstavnih predmetov posamnih klubov z vsakovrstnimi športnimi potrebščinami tvrdk. Ker je za to odkazanega prostora le malo, se pozivajo vse športne tvrdke, da nemudoma stopijo v stik s sejmsko upravo, katere je na razpolago z detajlnimi informacijami. — Koristi, katere nudi športna razstava sodelujočim tvrdkam, ni potreba posebej poudarjati.

Podražitev umetnih gnojil.

Kakor smo informirani, se upeljuje z novo carinsko tarifo, ki je stopila danes v veljavo, naravnost ogromna uvozna carina na umetna gnojila.

Tako bo treba plačati za superfosfate po 12 dinarjev pri kilogramu, kar znaša, ako se to skoro neverjetno poročilo uresniči, celih 17% od vrednosti rudninskega superfosfata.

Radi sedanje vladne politike moramo torej pričakovati nezasišeno podražitev umetnih gnojil, kar bo zadelo v prvi vrsti naše slovensko kmetijstvo, ki je radi majhne rodovitnosti naše zemlje prisiljeno z uporabljanjem umetnih gnojil povišati donos naših posestev. Sedanja vlada se s tem ukrepom, ki gre v korist trem tovarnam v naši državi, naravnost posmehuje potrebam in interesom našega poljedelstva. — Tajodločnejše protestiramo!

Posledice dviganju dinarja.

Že večkrat smo imeli priliko naglasiti težke posledice za naše gospodarstvo, ki jih je povzročil nenadni in hitri dvig dinarja.

Od vseh strani iz raznih panog gospodarskega življenja prihajajo vesti, ki govorijo o veliki škodi in o težkočah obratovanja. Komaj si je gospodarstvo nekoliko opomoglo od zadnjega dviga dinarja v januarja letos, že preti nova kriza. Predvsem velja to za produkte naše izvozne industrije in trgovine, med katere spada v prvi vrsti les. Da so posledice dviganja dinarja še hujše, je pripomogel tudi nenadni padec lire. Lira, ki je notirala še v sredi preteklega meseca okoli 21 centimov v Curihu in 2 in pol dinarja v Zagrebu, je padla do srede tega meseca že na 19 ozir. nekaj čez dva dinarja v Zagrebu. S tem se je kupna moč Italije, ki prihaja za nas kot kupec v prvi vrsti v poštev, občutno znižala. Že sedaj se opažajo na ljubljanski borzi posledice tega. Zaključkov je manj kakor navadno in cene, ki so dosežene, za-

znamujejo padec. Pri posameznih vrstah je padec za 5—15 odstotkov.

Naša lesna industrija se nahaja v krizi in reducira obratovanje. Po statistiki okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani so šteli lesni obrati, ki zaposlujejo nad 20 delavcev, dne 1. maja letos okoli 3500 delavcev, medtem ko so jih šteli 1. maja 1922 ozir. 1. maja 1923 okoli 4500. V dveh letih je torej število delavstva pri teh obratih padlo za 1000. Pričakovati pa je še nadaljnih redukcij.

Tudi iz Bosne javljajo o težki krizi lesne industrije. Na progi Užice—Vardište, kjer je šel velik izvoz lesa iz Bosne na Solun, je opaziti pomanjkanje lesnih transportov.

Avstrijska konkurenca, ki ima zase stabilno valuto, znižuje cene.

Iz Beograda poročajo tudi, da je zastal izvoz jaje, ki je dosegel na zunanji tržišči že lepe uspehe in ki je uspešno konkuriral povsod na vseh svetovnih tržiščih. Posledica tega je, da se nahajajo cene v popuščanju, kar bo pa zelo težko, ker tudi produkcija pada. Če bi dinar še bolj narastel, je pričakovati občutno stagnacijo.

Jugoslovansko-italijanska trgovina.

Po podatkih centralnega statističnega urada v Rimu je Italija v prvih treh mesecih t. l. uvozila iz Jugoslavije za 180.194.734 lir blaga.

Najvažnejši produkti, katere je kupovala Italija v Jugoslaviji, so bili: navadni les 13.520 ton v vrednosti 52.350.198 lir, koruza 39.668 ton v vrednosti 39.831.899 lir, konji 5858 glav v vrednosti 11.770.600 lir, kalcijev cijamonid 9462 ton v vrednosti 10.544.712 lir, les za kurjavo in oglje 46.895 ton v vrednosti 8.438.622 lir, zelena jaja 7.689.787 lir, razne žitarice 2857 ton v vrednosti 5.503.077 lir, voli 3604 glave v vrednosti 4.941.390 lir, sveže in predelano meso 6502 toni v vrednosti 4.727.274 lir, jaja 3981 ton v vrednosti 3.320.575 lir, kamenje 78.455 ton v vrednosti 2.533.800 lir, živa perutnina 305 ton v vrednosti 2.174.465 lir, svileni kokoni 31 ton v vrednosti 2.063.632 lir, zaklana perutnina 178 ton v vrednosti 1.516.749 lir, ribe 350 ton v vrednosti 1.439.539 lir, seno 1723 ton v vrednosti 1.379.850 lir, premog 10.906 ton v vrednosti 1.250.986 lir, svinec 326 ton v vrednosti 1.204.584 lir, slanina 151 ton v vrednosti 1.146.666 lir, deske in deščice za parkete 867 ton v vrednosti 1.074.000 lir. Ostalih predmetov je Italija iz Jugoslavije uvozila v manjši vrednosti kakor za 1 milijon lir.

Nasprotno pa je Italija izvozila v Jugoslavijo v prvih 3 mesecih letos za 109.026.048 lir svojih produktov.

Najvažnejši predmeti so bili sledeči: Bombažna tkanina in razni izdelki iz bombaža 1264 ton v vredn. 38.170.237 lir, pšenična moka 6073 ton v vrednosti 14.114.511 lir, volnene tkanine in razni izdelki iz volne 359 ton v vredn. 13.558.291 lir, bombažno predivo 544 ton v vrednosti 10.583.951 lir, riž 264 ton v vrednosti 5.916.996 lir, južno sadje 2689 ton v vrednosti 2.574.425 lir, tkanine in izdelki iz lana in jute 177 ton v vrednosti 1.787.510 lir, avtomobili 65 kom. v vrednosti 1.551.700 lir, surove kože 72 ton v vredn. 1.290.059 lir, bombažni sukanec 34 ton v vrednosti 1.260.587 lir. Drugih predmetov je Italija izvozila v Jugoslavijo manj kakor za 1 milijon lir.

Iz primerjanja uvoza Jugoslavije v Italijo in izvoza Italije v Jugoslavijo je razvidno, da smo mi v prvih treh mesecih letos uvozili v Italijo za 71.168.686 lir več, kakor pa je Italija izvozila svojih izdelkov k nam.

Novi carinski tarif stopil v veljavo. Kakor javljajo iz Beograda, je dne 20. t. m. stopil v veljavo novi avtonomni carinski tarif. Istočasno je uveden tudi minimalni carinski tarif po trgovinski pogodbi med Italijo in Jugoslavijo. Ažijo je ostal neizpremenjen. Po dosedanjih vesteh so zlasti pri uvozu občutno zvišane postavke za železo (20—50%), bombažne tkanine (za 30—50%), volnene tkanine (za 30—100%), svilene tkanine (za 50—100%). Carina za sladkor ostane neizpremenjena, (Slovenski narod) poročajo, da je sladkor carine prost, kar pa ne odgovarja resnici), za kavo 80 Din, olje 50 Din, čaj 120 Din. Znižane so postavke za izvirno blago iz Italije; limone so proste, pomaranče 5 Din, riž okoli 7 Din, oljivo olje 30 Din itd.

Produkcija svinčene rude v mesecu aprilu 1925 v Sloveniji. V mesecu aprilu 1925 se je nakopalo v Mežici in Litiji 1085 ton svinčene rude (v marcu 1925 pa 1284 ton); od tega v Mežici 1065 ton, v Litiji pa 20 ton (v marcu 1925 Mežica 1262 ton, Litija 22 ton). Pri kopanju je bilo zaposlenih 1298 delavcev (v marcu 1925 1298); od teh v Mežici 1261, v Litiji 37 (v marcu 1925 Mežica 1272, Litija 26).

Produkcija svinca v mesecu aprilu 1925. V mesecu aprilu 1925 je natopila topilnica v Litiji 15 ton svinca (v marcu 1925 340 ton). Pri Litiji topilnici je bilo zaposlenih 44 de-

lavcev (v marcu 1925 109 delavcev). Produkcija topilnice v Žerjavu je bila v aprilu 815 ton (v marcu 1925 844 ton). Delavcev je bilo v Žerjavu zaposlenih 238 (v marcu 254 delavcev).

Produkcija cinka v mesecu aprilu 1925. V mesecu aprilu 1925 je znašala produkcija cinka v cinkarni na Celju 180 ton (v marcu 1925 pa 254 ton). V topilnici sta bila zaposlena 202 delavca (v marcu 1925 pa 203).

Carinski dohodki v tretji desetini meseca maja 1925. V tretji desetini meseca maja letos so znašali carinski dohodki 67.310.629 dinarjev napram 49.419.378 dinarjev v tretji desetini meseca maja lani. Sledeče carinarne so imele dohodkov: Ljubljana 4.036.040 Din, Maribor 2.886.931 Din, Jesenice 606.174 Din, Rakek 495.249 Din in Zg. Radgona 12.863 Din.

Avstrijska trgovina z Jugoslavijo. V teku leta 1924 je znašal uvoz iz Jugoslavije v Avstrijo za 105 milijonov zlatih kron, v l. 1923. 98 milijonov in v l. 1922 pa 72 milijonov zlatih kron. — Avstrija je lani izvozila v Jugoslavijo za 142 milijonov zlatih kron, v l. 1923. 148 milijonov zlatih kron in v l. 1922. 138 milijonov zlatih kron. — Za Avstrijo izkazuje bilanca njene trgovine z Jugoslavijo pasivnost za leto 1924. v vrednosti 37 milijonov zlatih kron, za leto 1923. 50 milijonov in za l. 1922. 66 milijonov zlatih kron.

Velike dobave šametnega blaga iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Kakor doznava »Centralkor«, so češkoslovaška kaolinska in šametna podjetja dobila velika naročila iz Jugoslavije. Pri teh naročilih je češkoslovaški izvoz naletel predvsem na madžarsko konkurenco, katere ponudbe so bile kar se tiče cen kakor tudi plačilnih pogojev, znatno ugodnejše kakor češkoslovaške, vendar je kvaliteta češkoslovaških produktov znatno boljša, kar je pri teh naročilih zlasti prišlo v poštev.

Nemške finance. V mesecu maju 1925 je prejela nemška državna blagajna 630 milijonov zlatih mark, izplačala pa 647 milijonov zlatih mark. V aprilu letos so znašali državni dohodki 663 milijonov zlatih mark, izdatki pa 650 milijonov zlatih mark.

BORZA.

Dne 20. junija 1925.

DENAR.

Zagreb. Italija 2.17—2.19 (2.15—2.18), London 280.50—281.25 (279.50—282.50), Newyork 57.60 (57.30—58), Pariz 272.50 (bl.) 272.50—277.50, Praga 1.7150 (bl.) (1.6960—1.7230), Dunaj 8.13—8.15 (8.06—8.13), Curih 11.22—11.24 (11.13—11.23). — Curih. Belgrad 8.9750 (8.95), Pešta 0.00725 (0.007255), Berlin 1.2260 (1.2260), Italija 19.50 (19), London 25.03 (25.025), Newyork 515 (515), Pariz 24.32 (24.20), Praga 15.25 (15.25), Dunaj 72.55 (72.625), Sofija 3.75 (3.75).

Cerkveni vestnik.

Procesija z Najsvetejšim v čast presv. Sreca je danes pri cerkvi sv. Jožefa in sicer ob pol 8. zvečer. Kratak govor, procesija in posvečitev presv. Sreca. Istotam je ves dan izpostavljeno Najsvetejšemu.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Ker bo v kratkem v Ljubljani velik mednarodni shod za proučevanje vzhodnega bogoslovja, je potrebno, da se kolikor mogoče počivi zanimanje za Apostolstvo. V ta namen bo dobro služilo letno poročilo, ki je izšlo pod naslovom: Krklistvo božje; razposlalo se bo v vse župnije, da se razdeli med člane. V krklistvu se nahajajo jako zanimiva poročila o delovanju za cerkveno edinost in o verskem življenju na krklistnem Vzhodu. Posebno zanimiva so poročila iz Rusije, o preganjanju katoliške in pravoslavne cerkve, o znamenitejših katoliških in pravoslavniških možih. Jako pregledno je popisano sedanje stanje katoliške cerkve v Rusiji. Drobna knjižica obsega mnogo dragocenega gradiva trajne vrednosti; krasi jo šest lepih slik. Na ovitku se nahajajo navodila za poverjenike in člane.

Turistika in sport.

Nova planinska koča v Logarjevi dolini (Tiljerjeva koča) bo slovesno otvorjena dne 28. junija ob 14. Godba in petje. Za jedi in pijačo preskrbljeno. Za zaslužnike se ta dan ne bodo kuhale jedi, ki jih prinesejo s seboj. Dne 27. in 28. junija so v Piskernikovem zavetšču prenočišča pripravljena samo za povabljene goste. Drugi turisti dobe prenočišča v Solčavi, pri Plesniku in na Okrešlju.

Orlovski vestnik.

Ljubljansko orlovsko okrožje vabi na celodnevno prireditev 5. julija 1925 v St. Vidu nad Ljubljano. Dopolndne ob pol 9. zbiraščke pred kolodvorom Vižmarje in obhod, ob pol 10. sv. maša v župni cerkvi, po sv. maši tabar pred Ljudskim domom. Popokno ob pol 4. javna telovadba na prostoru nasproti gostilne Cebav. Spored: 1. Rajalni pohod, 2. proste vaje članov za l. 1925, 3. proste vaje članice za l. 1925, 4. orodna telovadba, 5. redovne vaje, 6. lahka atletika, 7. nastop vsega šentvitskega naračaja, 8. skupniško vaje članov v desetorcih, 9. vzorna vrsta na krogih, 10. skupina. Po telovadbi koncert, prosta zabava in srečolov pred Ljudskim domom. — Sodeluje godba Katoliškega delavskega društva z Jesenic. — V Ljudskem domu so razstavljani vos dan dobitki efektne loterije za zgradbo Ljudskega doma v St. Vidu nad Ljubljano. Prireditel se vrši ob vsakem vremenu.

Savinjsko orlovsko okrožje priredi dne 29. junija na Polzeli orlovski dan s sledečim sporedom: Ob 8.30 sprejem pri kolodvoru. Nato odhod k župni cerkvi, kjer se vrši sv. maša na prostem. Priidga č. g. p. Odilo Hejnske. Popoldne točno ob 3. javna telovadba na telovadišču na Bregu. Orodna telovadba na drugo, bradlji in krogih in lahka atletika. Po telovadbi nastop pevskih zborov. Vožnja polovinska. Tovoradna potrdila se bodo izvajala tik telovadišča. Zeleniška zveza ugodna na vse strani. Posebna novost bo lahka atletika, katere se bo izvajala prvič, na kar še posebej opozarjamo občinstvo. Na svidenje dne 29. junija na Polzeli pod dvostolpno oljko goro. Bog živiti!

V Zagorju ob Savi bo v nedeljo 28. junija velika orlovska prireditel:blagoslov društvenega prapora. Slovesnost bo opravil vseuč. profesor dr. Rožman. Spored bo sledeč: V soboto zvečer ob 9. podoknica kumije gošpe ravnatelja Mečlošek, v nedeljo ob 5. budnica, ob pol 9. sprejem gostov na kolodvoru: po prihodu na trgu pred cerkvijo blagoslov prapora, po blagoslovu sv. maša s pridigo dr. Rožmana. Po maši pred cerkvijo govor in za-

bijanje žeblice, nato sprejod a praporom po Zagorju. Popoldne ob 3. telovadba, za katero bo skušnja takoj po kosilu. Prireditel se vrši ob vsakem vremenu. Polovinska vožnja dovoljena in velja 3 dni. Okoljanci, pridite kolikor mogoče v narodnih nošah in na okrašenih vozovih!

Mariborsko orlovsko okrožje ima dne 28. junija 1925 celodnevno prireditel v Rušah s telovadnim nastopom popoldne ob 15. Udeležba je obvezna za vse člane mariborskega okrožja. K tej prireditel vabimo vse naše somišljenike in prijatelje orlovske mladine od blizu in daleč. Prepričani smo, da se bo javnost odzvala našemu vabilu, posebno Mariborčani in naše zavedno pohorsko ljudstvo. Prijatelji, na Vidov dan 28. junija 1925 na svidenje v Rušah, ob vznožju zelenega Pohorja! Zeleniška zveza z Mariborom je prav ugodna. Iz Maribora odhaja vlak ob 13.42, iz Ruš pa ob 18.18.

Ing. D. T.:

Radiofonija.

AMATERSKE RADIO POSTAJE.

Radiofonija se poslužuje običajno oddaje valov v dolžinah 250—1500 m in tudi večina sprejemnih postaj, kakršnih se danes poslužujemo, je urejena za sprejem te vrste valov. Močno zasedena je skupina 300—500 m in za ta delokrog je eter že skoro popolnoma oddan. Izkazala se je že takoj v lanskem letu neobhodna potreba razdelitve etra za posamezne države in osnovevala se je mednarodna komisija, ki je že dodelila vsaki državi gotovo dolžino valov, oziroma prostornino v etru.

Radioamaterstvo je zavzelo v mnogih naprednih državah uprav velikanjski razmah in osobito v Severni Ameriki, ki šteje danes milijone sprejemnih postaj, se je v razmeroma kratkem času izpolnila radiotehnikar največje za sluzgi amaterjev samih do neverjetne višine. Amerika sama šteje danes skoro tisoč navadnih oddajnih postaj, kar je dokaj značilno za ameriške razmere. Že takoj v početku razvoja radiotehnike pa se je tudi amaterjem samim zahotelo oddajati in začeli so z lastno zgrajenimi aparati pošiljati koncerte in poročila v svet. Konečno pa se je vzlele znani ameriški svobodni svetovni eter prenasitil in vsled neprestanih medsebojnih motenj je moral tu država vmes poseči. Dodelil se je tudi ameriškim postajam, katerih je v Ameriki 18.000, gotov delokrog v etru in od tedaj so se razmere znatno izboljšale.

Tudi evropske države zaznamujejo že lepo število amaterskih oddajnih postaj in do sedaj jih imata največ Anglija in Francija — obe preko tisoč. Zelo napredna v tem oziru je Nizozemska, tudi skandinavске države ne zostajajo in enako so si Nemci ter Italijani osvojili že prav lepo število. V sosedni Avstriji se do pred kratkim ni smelo oddajati z lastnim aparatom, toda amaterji so vlado sami prisilili do izdajanja pravilnika na prav originalen način. Pojavilo se so kar zaporedoma privatne male radiopostaje pod raznimi imeni na Dunaju, Gradcu in drugod, ter radiofonično pozivale na ureditev radio-pravilnika za oddajo. Prav tako se je dogodilo tudi na Češkoslovaškem in seveda tudi tam z uspehom.

Pri nas je amaterska oddaja najstrožje zabranjena če ne celo »veleizdajalska«, navzlic temu pa je pričakovati, da se tudi tu kmalu oglasijo privatne postaje, kar seveda ne bo škodovalo našim radio razmeram.

Amaterska postaja je le poizkusna in se vrši večji del na zelo kratkih valovih v dolžinah 10 do 300 m. V tozadevnih poizkusih se odlikujejo osebiti Eifelov stolp, postaja v Nauen, Marconi, znan francoski amater Deloy in mnogi drugi. Zadnji rekord v razdalji 16.500 km sta dosegla Anglež E. Simmond in Avstralec C. MacLurean na valovih 20 m dolžine po dnevu. Zelo kratki valovi se odlikujejo namreč v tej lastnosti, da se jih lahko tudi po dnevi z malo energijo na velikansko razdaljo sprejema, torej ravno nasprotno, kar velja za dolge valove. Te vrste oddaja je tedaj zelo prikladna za amaterje, ker je spojena z razmeroma malimi stroški in je ekonomična. Pred nekaj tedni je pričel z oddajo kratkih valov (10—45 m) italijanski amater Ernesto Monn v Bellagio ob Komerskem jezeru. Oddaja je zelo zanimiva in se vrši z energijo 100 vatov vsako nedeljo od 14. do 16., sprejema se lahko po dnevu.

Z oddajo zelo kratkih valov so pričeli v zadnjem času prav posebno nemški radio-klubi. Vsekakor je zanimanje za oddajo vedno večje in pričakovati je, da se radiotehnika topogledno razvije še nadalje do neverjetne popolnosti.

Izpred sodišča.

Odmev smrtno obsodbe Simona Nagliča. Nekaj dni pred usmrtenjem Simona Nagliča je prišel k Mariji Nagličevi v Zg. Bernik neki mlad fant, ki se je izdal za sina sod. nadsvet. dr. Kaiserja, ki je predsedoval senatu v zadevi proti Simonu Nagliču. Rekel je, da ga je poslal Simon Naglič v prošnjo, da mu izroči 3000 Din, katere rabi za vožnjo v Belgrad, kamor se pelje na priporočilo ljubljanskih sodnikov, da prosi kralja za pomiloščitev. Nagličeva mu je verjela, ker pa sama ni imela dosti denarja, je dala fantu dovoljenje za Janeza Jeraja, da naj mu izplača na njen račun 3000 dinarjev. Vsi so mu verjeli in Jeraj mu je res izplačal 3000 Din. Ko so dobili končno obvestilo o usmrtni svojega sorodnika, je prišla ta sleparija na dan. Po osebnem opisu so kmalu aretirali kot storilca Ivana Bakšiča, kleparskega pomočnika iz Spod. Šiške. Zadeva se je pojasnila končno sledeče: V zaporih se je seznanil Bakšič s pokojnim Simonom Nagličem. Od njega je izvedel vse družinske in domače razmere in je prišel, ko so ga izpustili, takoj na misel, kako bi to znanje izkoristil in osleparil uboge sorodnike, o katerih je vedel, da so pripravljani na vsako žrtve, samo da mu rešijo življenje. Na ta način je dobil 3000 Din, kateri denar pa je v kratkem zapravil v raznih družbah. Tudi njegova zapravljivost je precej pripomogla k razkritju. Fant je pri obravnavi vse priznal in je bil obsojen na osem mesecev ječe.

Krivoprisežniki. Janez Poljak, posestnik na Brodu v Bohinju, je bil obtožen, da je ustrelil kot divji lovec zajca. Mož se je zagovarjal prvotno, da je ujel le dihurja ne pa divjega zajca, končno pa je trdil napram orožnikom, da je bil tisti dan, ko je bil ustrelen usodni zajec, bolan in sploh ni šel od doma. Ta zagovor so potrdili njegovi domačini najprej orožnikom in pa tudi pred sodiščem. Toda pri obravnavi so druge priče nedvomno dokazale, da je bil mož tisti dan res v gozdu, kar je končno tudi sam priznal in je bil obsojen radi lovške tatvine na 2 meseca ječe. Sedaj so bili obtoženi njegova žena, sestra in 70 letna oče in mati radi hudodelstva krivega pričevanja. Z ozirom na starost njegovih staršev in na dejstvo, da jih je mož sam zapeljal, češ kar ste povedali orožniku, povejte še sodniku, so bili obsojeni njegovi starši, žena in sestra vsak na 1 mesec, on pa radi nagovarjanja h krivemu pričevanju na 2 meseca težko ječe.

Poizvedovanja.

Srednji znesek denarja je bil najlen okoli 1. marca. Kdor ga je zgubil, ga dobi pri vratarju franciskanskega samostana v Ljubljani.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

VAJENCA ZA KOVAŠKO OBRT
sprejem; starost 15—16 let
Naslov pri upravi pod 4047.

Kmetško dekle

pošteno, išče službo tam, kjer je toliko živine, da bi kmela z njo dosti dela. Nastopi takoj ali pa o Božiču. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 3923.

Priden kmečki FANT
želi službo. Najraje v trgovino ali enako. Poizve se: škofja ulica 8, pritl., desno.

Boljša GOSPODIČNA
želi inteligentni gospej popravljati PERILO. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Boljša« št. 1856.

PLETILKA
se sprejme. — Naslov pove upr. Slovenca pod št. 4061.

UČENKA!
V trgovino mešanega blaga na deželo se išče prostor za 17 letno močno, zdravo deklico, že z 2 in pol letno učno dobo, da dovrši svoj pouk do konca. — Naslov: Koroška cesta 31, vrata 5, Maribor.

Sprejme se UČENKA
s primerno šolsko izobrazbo v trgovino z manufakturo. Hrana in stanovanje v hiši. Prve mesece bi pomagala pri otrocih. Ponudbe na upravo lista pod »Učenka 4064«.

Družabnik

ali družabnica se išče za dobro idočo podjetje ženske obrti s kapitalom do 50.000 Din, event. tudi s sodelovanjem. — Ponudba pod: »Napredok« št. 3935 na upravo lista.

UČENKO

zdravo, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, sprejme takoj v manufakt. trgovino VIKTOR WEIBL, Metlika. 3969

Zavarov. družba

STARA, išče posebno za požarni oddelček krajev. zastopnike v vseh krajih Prevaljskega, Marenberskega in Slovenjegraškega okraja. Nudi se dober in trajen zaslužek. — Pojasnila daje: gosp. OSVALD, Prevalje. 3797

14-letni FANT

krepak in močan, iz dobre krste družine, se želi izučiti ključavničarstva ali strugarstva pri mojstru z vso oskrbo, učna doba 4 leta. — Naslov v upravi pod št. 3379.

Velik, domač zavarovalni zavod sprejme v življenski skem oddelku za ljubljansko in mariborsko oblast

VEČ POVERJENIKOV in POTNIKOV.

Novinci se vpeljejo. Vpokojencem in reduciranim se nudi lepa prilika. Pismene prošnje z natančnimi referencami pod šifro: »Dober zaslužek« 3916 na upravo »Slovenca«.

KNJIGOVODJA

samostojen bilancist in kalkulator, verziran posebno v lesno industr. stroki, samec, išče stalnega mesta. Zmožen slov. in nem. ter vseh pis. poslov. — Dopisi pod »Bilancist« št. 3943 upravi lista.

GOSPODIČNA

s prakso išče mesta v pisarni ali kot blagajničarka tu ali izven. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3995.

UČENKA

16 let stara, močnega, s primerno šolsko izobrazbo, išče trgovino A. JANC — Novomesto. — Ponudbe do 15. julija 1923. 3977

AGENTURA dobro vpejane, prevzame vseh vrst trgov. zastopstva. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor, pod: »Agentura«.

Oblačilno blago

v ostankih in od kesa kupite vedno dobro in najceneje v **TEKSTILBAZARJU** Ljubljana, Kregar trg 10/I. Zunanji naročniki — Pišite po ceniki! 3817

NA STANOVANJE IN HRANO

se sprejmeta dva dijaka; z dežele imajo prednost. — Poljanska cesta št. 16.

TRGOVSKI LOKAL

uro od Ljubljane, se odda. Naslov v upravi pod 4028.

S 1. julijem SE ODDA v vili ob cesti na Rožnik v bližini mestnega vrta

STANOVANJE

obstoječe iz dveh solnčnih sob z veliko teraso, kopalnico, kuhinjo in predsoho. Ponudbe na upravo lista pod: »Lep razgled« 4035.

V vili ob cesti na Rožnik v bližini mestnega vrta se odda velika, novo

MEBLIRANA SOBA

s solnčno lego. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Solnčno« št. 4036.

Stalav prihod!

Svako kulturno lice, brez razlike pola in profesije, lahko sebi priredi redovno zanimanje, da oba obdelata stalav prihod varnim in izrednim uslugam. — Zanimanje resovano na Beogradu — kao iz snih mesta unutrašnjosti neka se obrate na adresu gosp.

ЧЕДА ЦВЕТКОВИЧ, БЕОГРАД
партер. Краљице Наталије 52

Zahvala.

Ob slučaja vloma v mojo trgovino je zavarov. družba »VARDAR« škodo brez odbitka v polni meri likvidirala, za kar se ji zahvaljujem in jo vsakomur najtopleje priporočam.

J. Detiček, Velenje.

Cenj. občinstvu se najtoplejšje pripor. brivski salon

STANKO KEŠIČ

LJUBLJANA, Hoptarjeva 1.
nasproti Jugoslav. tiskarne

Proda se novo, nerabljeno pohištvo

za spalnico, obstoječe iz 2 omar, 2 postelje, 1 mize iz orehov. lesa, nov fazon, za 8000 Din. — Več se izve pri N. PUSTINEK, SEVNICA ob Savi. 4026

Proda se na Bledu

HIŠA Z VRTOM

(4 sobe, veranda in drugi prostori) ter z vso opremo, radi preselitve za 150.000 Din. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4034.

Naprodaj posestvo

obstoječe iz zidane, z opeko krite hiše, z gospodar. poslopjem, z poljo in zemljo (vrta) tik ob glavni cesti Rimske Toplice—Laško, pet minut od cerkve sv. Marije, četrt ure od kolodvora. Posebno pripravno za kakega obrtnika ali letoviščarja. Naprodaj vsled preselitve. Več se izve pri Anton Velej, kovač, Hrastnik. 4025

Naprodaj preko 100 let

STARE SKRINJE

lepe oblike, ter starinske vrednosti. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 4033.

Stavbišče

pod Rožnikom in ob Dunajski cesti na Brinju prodaja »Pokojski zavod« za nameščence v Ljubljani — Aleksandrova cesta. 4006

POZOR! Kdor mi preskrbi

ali HIŠO

v kateri bi se lahko vodila mala trgovina mešan. blaga, dobi lepo nagrado. Naslov v upravi lista pod št. 4041.

Proda se popolnoma nov

»VATRA« - akumulator

baterija na 12 voltov, z žarnicami. Poraben je za hišno in za avto razsvetljavo, za hišne zvonice in za radioaparate. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4045.

POZOR!

Kdor ima prostor in želi voditi trgovino z mešanim blagom, sam ali skupno, naj sporoči svoj naslov upravi lista pod: »PROSTOR« 4042

Proda se po nizki ceni radi pomanjkanja — skoraj nov

pletilni stroj.

Naslov v upravi pod 4030.

NAGROBNE VENCE

raznobarvno umet. cvetlično listje, mirtini venci in šopki za svaatbe, razni sestavni deli za vence, umetne cvetice, vsakovrstni papir itd. nudi največje: RADO PREGRAD, cvetličarna — Podčetrtok. Domač proizvod

J. Stjepušin

Sisek

priporoča boljše tamburice, strune, partiture in vse potrebščine za vsa glasbila

POHIŠTVO

Vsakovrstne moderne spalnice iz trdega lesa kompl. od 6.500 Din dalje, jedilnice in kuhinjske opreme po najnižjih cenah. — MATIJA ANDLOVIC, zaloge pohištva, Komenskega ulica št. 28.

POHIŠTVO

iz trdega lesa, boljše vrste, solidno izdelano, za spalnice in jedilne sobe, jako nizke cene — naprodaj. FRANC TOMŠIČ, mizarstvo, Zgornji — Kašelj, D. M. Polje. —

GLASOVIR prvovrsten, znamka »Kutscher Dunaj«, se proda po zelo ugodni ceni. Ponudbe ali informacije: Tržaška cesta 53, parter, desno, Maribor.

POZOR

KLOBUČARJI IN SLAMNIKARJI!

Proda se trgovina in delavnica, v sredini mesta z vsem inventarjem, strojem in kotlom, po jako ugodni ceni. Ponudbe na upr. Slovenca pod strokovna moč št. 4054.

Proda se po nizki ceni moško KOLO »Waffenrad«, DALJNOGLEDE Zeis 7 X in dve črni strojni GAMSOVI KOŽL Vodovodna c. 281/I. Sp. Šiška.

Steklene

omare in pulti

prilagodni za juvelirje ali boljše trgovine, naprodaj.

Ogledajo se lahko KREKOV TRG 10, pritličje, desno.

Različne ČEPICE

od 20 Din naprej razpošilja HREN, — Štepanja vas pri Ljubljani. 4048

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Naprodaj je popolnoma nov, še nerabljen

STROJ za CEMENTNO OPEKO

(Falziegelmaschine), Ambis 1000 ploščami in vsem dr. inventarjem pod ugodnimi pogoji. Vpraša se pri tvrdki Feliks Urbanc, Ljubljana.

Rdeč fižol

kupi FR. POGAČNIK, LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 36. 3974

Klobuki

in SLAMNIKI po skrajno znižanih cenah! Samo kratek čas! — Trgovina KREJČI, Wolfova ulica 5.

Dvokolesa otroški VOZICKI

pneumatika, znižane cene. Ceniki franko prodaja na obroke. — »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 3561

Krasni lokali

za manufakturno in damsko konfekcijo, v središču mesta, se dajo v najem. — Več se izve v trgovini H. KENDA, Ljubljana, Mestni trg št. 17.

Proda se

po izredno znižanih cenah več orehovitih SPALNIC, JEDILNIC in drugo pohištvo. — Andr. Kregar, stroj. mizarstvo, št. Vid nad Ljublj., naspr. kol. Vižmarje.

OTROŠKI VOZICKI,

dvokolesa, motorji, pneumatika, najceneje. Sprejemajo se vsa popravila. — Prodaja na obroke, ceniki franko. TRIBUNA, F. B. L. — tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Avto prve ital. znamke, 32 HP, elektrika, 6 sedežev, izvrsten in popolnoma zanesljiv voz, v garantirano brezhibnem stanju, z novo gumijo in rezervo, se prod. — Ponudbe pod »Specijalna marka« št. 3834 na upravo »Slovenca«.

ZVON čisto nov, glas fiš, zelo dober, 680 kg, je radi pomanjkanja prostora v zvoniku NA-PRODAJ. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod številko 3994.

POZOR!

Slavno občinstvo se vabi, da si ogleda veliko zalogo VSEH VRST ČEVLJEV IN SANDAL

po najnižjih cenah, z jamčeno ročno delo iz najboljšega materiala, lastni izdelki. — Prešernova ulica št. 9 (na dvorišču). IVAN ČARMAN.

POZOR, Amerikanci!

HIŠA, zidana, v dobrem stanju na Dolenjskem, tik žel. postaje, blizu mesta, cerkve in šole, vrt in veliki sado-nosnik, ugodno naprodaj. — Naslov pri upravi pod 4010.

POZOR, KMETOVALCI in OBRTNIKI!

Prevozni mlini za domače mletje (pogon 2—3 KS) so na ogled in prodajo pri: PODBOJ, Sv. Petra c. 95.

15letno jamstvo

Svetovno znani najboljši živalni stroj je edino le Stower za rodbinsko in obrtno rabo.

ZALOGA

L. BARAGA, LJUBLJANA
SELEBURGOVA ULICA 6/I
Telefon št. 980.

Javna vzgojna zavoda v Ptuj.

Za dečke
Dijaški dom
Prešernova ulica št. 29

Prostora za 100 gojencev

Za deklice
Mladika
Z lastno gospod. šolo in izobražev. letnikom.

Prostora za 60 gojenk.

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodih stanovanje, popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimnazijo, deško ali dekliško mešansko šolo in šolo Glasbene matice. — Prospekti so brezplačno na razpolago pri vodstvih zavodov.

Kupujte samo prvovrstno

domačo svinjsko mast

znamke J. P. Lastni izdelek trdke

Janko Popovič

v Ljubljani.

Najnižje dnevne cene! Solidna postrežba! Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kilogramov

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša nepozabna mati, stara mati in tašča, gospa

Terezija Tomec

vдова po mestnem nadkomisarju

v soboto dne 20. junija v 75. letu svoje starosti, po dolgi mučni bolezni, mirno preminila.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek dne 22. junija ob treh popoldne iz hiše žalosti, Pod Turnom 3, na pokopališču pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 20. junija 1923.

Vladimir Tomec, sin. — Jakobina Gangl, Ana Tomec, hčeri. — Engelbert Gangl, zet, Marija Gangl, Jakica Gangl, vnukinja.

Trgovina z mešanim blagom

mesečni promet 30 do 45.000 Din, se z lokalom, blagom in opremo vred odda. Celoletna prevzemina približno 100.000 Din. Plačilo deloma takoj, ostanek proti jamstvu na obroke. — Ponudbe na upravo tega lista pod »Trgovina 19«.

Saj ni res

kar trdijo mnogi nepoučeni ljudje, ki ne poznajo pomena inseratov, češ, da je proč vržen denar, ki ga izdaste za reklamo v časopisu. Treba pa je seveda, ako hočete,

da ima reklama

za Vas pravo korist, da jo naročite o pravem času, da je ista namenu primerno sestavljena in natisnjena v časopisu, ki ga največ bera na deželi. — Na vse to Vam da točno, zanesljiva pojasnila uprava »Slovenca«, ki Vam s tem prihrani mnogo stroškov in truda ter zjamči

velik uspeh!

Razpis službe.

Mestno županstvo Kostanjevica razpisuje službo

občinskega tajnika

z mesečno plačo 1000 Din. Zahteva se popolna izvežbanost v vseh občinskih poslih. Prosilci naj vložijo svoje prošnje, opremljene z dokumenti in spričevali o sposobnosti, na županstvo Kostanjevica do 28. junija 1923. Nastop službe takoj. 3953

STROJI ZA PLETENJE

Flach-Rund-Links-Links in Jackard
za ročni in strojni pogon

SPULMASCHINE za strojni in

RAUMMASCHINE RUNDSTÜHLE

IGLE in deli strojev za vse sisteme in

ALFRED KOZMA, OSIJEK

Zupanijska ulica št. 42.

Glavni zastopnik tehniške poslovnice za industrijo strojev za pletenje

Felix Lederer, Wien

A G Encijsko R O misijsko in informativno podjetje d. z.

Izvršuje sledeče trgovske posle:

Sprejema v agenturno in komisijsko prodajo vsakovrstno blago. — Posreduje pri nakupu in prodaji nepremičnin. — Uvažja in izvažja za lastni in tuji račun. — Sprejema zastopstva tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih podjetij. — Izvršuje revizije, organizira knjigovodstvo in industrijska podjetja. — Oskrbuje reklamo in anonciranje v vseh tu- in inozemskih časopisih po originalnih tarifah brez vsakega pribitka. — Daje vsakovrstne trgov. informacije. — Oskrbuje inkaso faktur in menic.

KOMPTOIR:

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Brzjavaj: »AGEKO«, Ljubljana.

OBLEKA

moške iz češkega ševstva in fina dunajske konfekcije Din 660, fina damska volnena obleka Din 240, damski plašč Din 450. (vse obleke Din 75, dekliška obleka in 50).

Razpošilja veletrgovina

R. Stermecki, CELJE št. 18

Ilustrovani cenik z več 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopniku, vzorci od sukna kampanja in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovati dobi nak

Model
51
Sport

I.T.A.L.A.

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SHS: ELASTO D. D. ZAGREB, BOSKOVIČEVA UL. 8

Model
56
zapri

Ustanovljena l. 1842.

Električni obrat.

Brata Eberl nasl.
Martine, Černe & Co.

d. z. o. z.

Pleskarstvo in
črkoslikarstvo

Specijalna delavnica
za imitiranje vseh vrst
lesa in marmorja.

Ljubljana

Igriška ulica št. 6.
(Poleg dramskega gledališča.)

ARHITEKT

MESTNI STAVBENIK

Viljem Treo

Ljubljana, Gosposvetska c.
št. 10. — Telef. inter. 103.
Ustanovljeno leta 1850.

Se priporoča za ZGRADBE
vseh vrst ter izvršuje na-
črte in proračune.

LOKOMOBILI

Well-Lans do 600 HP

tovarniško novi ali ge-

neralno popravljani s

tovarniškim jamstvom

tudi v najem

dieselsesaln pili,

motorji na surovo olje,

Generalno zastopstvo

tovarna na motorje

DARMSTADT

mlinski stroji,

transmisije.

Poglejte naše skladišče!

Plačilne poljščave.

Kompletna montaža.

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1 b.

„TRIBUNA“, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4.

NA DROBNO! POZOR! NA DEBELO!
Jermena za cepce,

gože, žimo vseh vrst, morsko travo (afrique), prave
tržanske bičevnike, biče, konjske krtače, ribarice, vrvar-
ske izdelke vseh vrst kakor: vrvi za seno in perilo,
štrange, uizde, gurte, špagi, dreto, mreže za seno,
bombažev mreže za otroške postelje, ognjegašne cevi,
tržne torbice, viseče mreže (Hängematten), nudi po
znatno nižjih cenah

IVAN N. ADAMIČ — LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 31. — TELEFON ŠT. 441.

Podružnice: Maribor, Vetrinjska ulica 20. — Telefon 454.
Kamnik, Šutna št. 4.

Na obroke! Manufakture in konfekcije
etc., **OBLEKE** po meri za
gospode in dame iz lastne, prvovrstne krojačnice
dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke
le pri trdniki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI
d. z. o. z. — MARIBOR — Tattenbachova ul. 2.

Podizanje ložionice
u polukrugu na stanici NOVI SAD.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na
temelju rešenja Generalne Direkcije Državnih
Železnica G. D. Br. 18042 od 30. aprila 1925.
godine i u smislu članova 86.—98. Zakona o
Državnom Računovodstvu raspisuje na dan
10. jula 1925. godine prvu ofertalnu licitaciju za
izradu i montiranje krovne konstrukcije od
gvozdja sistem »Polonso« ložionice u polukrugu
na stanici Novi Sad.

Kaucija od 100.000 Din odnosno 200.000
dinara za strane državljane polaže se na bla-
gajni Direkcije Državnih Železnica u moneti
predvidenoj po čl. 88. Zakona o Drž. Računo-
vodstvu najdalje do 10 časova pre poč. na
dan licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom
zavoju sa oznakom spolja: »Ponuda za izradu i
montiranje krovne konstrukcije od gvozdja sis-
tem »Polonso« ložionice u polukrugu na sta-
nici Novi Sad od ponudjača N. N.« predaju se
najkasnije do 11 časova Gradjeviniskom Odele-
nju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9, II.
sprat, vrata br. 9).

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i
tehnička preduzeća, koja podnesu uverenje o
prijava preduzimačke radnje za ovu godinu, kao
i uverenje o tome da su platila porez za tekuće
tromesečje.

Zastupnici ponudjača pripustice se licitaciji,
ako imaju pismeno punomoćje, da ih mogu na
ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, obrazac ponude, predračuna tro-
škova i ugovora, opšti i tehnički uslovi mogu se
videti i po ceni od 50 dinara nabaviti svakog
dana za vreme zvaničnih časova u Gradjevin-
skom Odelenju Direkcije.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete
ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici.

Br. 17.847/1925.

»Slovenska knjigarna«

dr. z. o. z. v Murski Soboti — SE PRESELI
s 4. julijem t. l. zaradi razširjenja in preureditve
trgovine v nove prostore na GLAVNI TRG
nasproti hotela »Dobray« in se priporoča cenj.
občinstvu za obilen obisk.

Tovarniška zaloga pohištva

od najfinije do najprostejše opreme
po izredno nižjih cenah se dobi pri

ANDREJ KREGAR, tovarna pohištva

St. Vid
nad
Ljubljano
nasproti
kolodvoru
Vižmarje

Obleke

najboljše najcenejše v največji
izberi ima

J. Maček

Ljubljana

Aleksandrova 12

Royal Mail Line

Kr. angleška
poštno-
parobrodna
linija.

General. zastopstvo

za kraljevino SHS:

Zagreb

Trg I. št. 12.

Redni potniški promet

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi Jork in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires,

San Paulo.

Odprava potnikov 1, 2, 3. razreda. — Kabine 3. rez. s 2 in 4 posteljami

Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstvo:

Beograd, Karagijerjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolo-

dvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Brzojavni naslov za vsa gornja podzastopstva »ROYALMAILPAC«.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmaciju in Crno goru:

Srpska Prometna banka u Sarajevu in Gruz.

Dopisovanje v vseh jezikih.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

LEDA

edino uspešno patent. in zakon. zavarov. sredstvo —
proti pleši in izpadanju las ter perhutam. Za ono
popolno zdravljenje zadošča šokljanje po
priloženem navodilu. Dobiva se povsod. Po pošti za
Din 100 (in 10 Din za poštino) razpošilja
Zaloga za Ljubljano: Salus d. d.
Kozmetički zavod Leda
Zagreb, Nikolićeva 1, poštni predal 35.

ERMAN & ARHAR

Splošno mizarstvo ter izdelovanje
žaluzij, rolojev itd.
ŠT. VID M. LJUBLJANA - SLOVENIJA

Izdelujemo:
lesene roloje »System Kaslinger«
in »System Klett«, lesene žalu-
zije v raznih barvah na trakove
in verižice ter platnene in grad-
žaluzije iz prvovrstnega materi-
jala. — Sprejemamo tudi vsa to-
zadevna popravila.

Največjo zalogo

vsakovrstnega železa, cementa, nosilk, pocinkane ploče-
vine, kakor vsega stavbenega materiala, okovja za
stave in pohištvo, strojev in orodja za vsako obrt in
vse v železn. stroko spadajoče blago dobite pri trdniki

Schneider & Verovšek

Ljubljana — Dunajska cesta 16

po najnižji dnevni ceni. — Na debelo in drobno. —
Razen tega priporočamo svojo bogato zalogo vsakovrstnih
POLJEDELSKIH STROJEV v priznani najboljši kako-
vosti kakor pred vojno.

To je bil njegov prvi poizkus

za iznajdbo učinkovitega sredstva proti kurjim ošabim dres pred
19 leti. »Burgit« je namreč prekuhal kurje ošabne vrste in tako
dobil »Burgit« kislina, ki dolgo znano sredstvo za pobijanje ošab-
kislina in ošabnost kosa. Ta saliti je še danes glavna sestavina ošab-
proti kurjim ošabom »Burgit«, za čemer temelji njegov prvi
zanesljivi učinek. Ni pa ostalo samo pri prvem poizkusu, nego se je v
teku 19 let pravilnost sestave Burgita izkazala v tisočkratni rabi, kar
je potrdila tudi znanstvena veda. Dobro je, da se ošabnik ali ošab
izkušnje toliko trdnosti in se držal preizkušene sestave. Druge fabrike
torej odklanjajo. Vprašajte zato v bližnji lekarni ali drogeriji po
Burgitu. Ako za pa tam ne dobite, se izplača stopiti še en prodajalca
naprej. Da dobite Burgit, in tudi ni preveliko. Predno si pa dosti natveti
kakšen drug pomoček, plašite rajši na naše generalno zastopstvo, trdniki
Ivan Svetec, Novomesto.

Cena za dvojne zavojce:
Burgit-obliži za kurja ošaba Din. 9.—, Burgit-obliži za podplate Din. 12.—
Burgit-kopli za nože Din. 19.—, 12 dvojnih zavojcev kopli za nože
Din. 100.—

Burgit d. z. o. z., Freilassing, Bayern.

Valnol

Shranitel

(Nadaljevanje sledi)

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

(Dalje.)

V tem trenutku je kar najskrbneje izvelel za-
mašek; močan vonj po slani vodi se je razširil po
kajuti.

»Da,« je dejal Glenarvan, »nisem se motil! Papir
je notri!«

»Listine, listine!« je zavpila lady Helena.

»Ali kaj,« je pripomnil Glenarvan, »ko se pa
zdi, da jih je vlaga objednila; nemogoče jih je dobiti
ven, prilepile so se na stene.«

»Razbijmo jo!« je svetoval Mac Nabbs.

»Rajši bi jo imel celo,« ga je zavrnil Glenarvan.

»Tudi jaz,« je menil major.

»Gotovo, gotovo,« je dejala lady Helena, »toda
vsebinsa je dragocenejša od posode; bolje je, da za-
vržemo posodo in ohranimo vsebino.«

»Vase blagorodje naj samo vrat odbije, pa boste
prišli do listin, ne da bi jih poškodovali.«

»Daj vendar, daj, dragi Edvard,« je zaprosila
lady Glenarvan.

Težko je bilo najti kak drug izhod. Dasi s težkim
sreem, se je Glenarvan vendar odločil, da razbije
vrat dragocene steklenice. Treba je bilo kladiva,
zakaj kameniti ovoj je bil trd ko granit. Kmalu so
začeli padati kosci na mizo, navzoči pa so opazili
več kosčkov papirja, ki so se držali drug drugega.
Glenarvan jih je varno izvelel, odločil in razgrnil
pred sabo na mizo; lady Helena, major in kapitan
pa so se gnetli okrog njega.

Drugo poglavje.

Tri listine.

Na teh koščkih papirja, ki jih je bila voda že
napol uničila, je bilo komaj bar besedi, nerazločljivih
ostankov vrstic, ki so bile skoro popolnoma zabri-
sane. Lord Glenarvan je ogledoval listine nekaj
minut, jih obračal in obračal, jih gledal proti svet-
lobi, pazljivo motril najmanjše sledi pisave, ki jim
je morje prizaneslo, nato pa se obrnil k prijateljem,
katerih oči so bile v pričakovanju vprte vanj.

»Tu imamo troje različnih listin,« je dejal, »in
sicer po vsej verjetnosti trije prepisov, oziroma pre-
vidno istega izvornika v treh jezikih: v angleščini,
francoščini in nemščini. Ubogih par besedi, ki so
še ostale, mi jasno pričajo o tem.«

»Pa je v teh besedah vsaj kaj smisla?« je vpra-
šala lady Glenarvan.

»Težko mi je odgovoriti takoj, draga Helena:
besede, ki so ohranjene, so skrajno nepopolne.«

»Mogoče pa izpopolnjujejo listine druga drugo?«
je dejal major.

»Zelo verjetno,« je odgovoril John Mangles, »ne-
mogoče je, da bi morska voda pokvarila vrstice točno
na istih mestih. Če zvežemo med sebe te odlomke
stavkov, pridemo morebiti do vsebine.«

»Tako bo tudi treba storiti,« je odločil lord Gle-
narvan, »toda treba je ravnati po določenem načrtu.
Začnimo na primer z angleškim dokumentom:

62	Bri	gow
sink	aland	stra
skipp	Gr	
and		tha monit of long
		ssistance
		lost

»No, prav posebnega nam ne pove,« je rekel
major, ves razočaran.

»Naj bo, kar hoče, angleščina je pa le,« je od-
govoril kapitan.

»O tem res ni dvoma,« je pristavil lord Glenar-
van; »besede sink, aland, that, and, lost
so nedotaknjene; skip tvori čisto gotovo besedo
skipper, govor je o nekem gospodu Gr..., naj-
brž kapitanu ponesrečene ladje.«

»Pristavimo še besedi monit in ssistance,
ki jih je lahko razložiti,« je dodal John Mangles.

»No, to je pa že nekaj,« je odgovorila lady Helena.

»Žal, manjka nam še celih vrst,« je obžaloval
major. »Kako naj najdemo ime izgubljene ladje, kraj,
kjer se je potopila?«

»Tudi to izvem,« je menil lord Edvard.

»Prav nič ne dvomim,« je odgovoril major, ki je
dal vedno vsakomur prav, »toda kako?«

»S tem, da izpopolnimo vrzeli ene listine z drugo.«
Poglejmo, poglejmo!« se je vradostila lady
Helena.

Drugi košček papirja je bil še bolj poškodovan
kakor prvi. Na njem ni bilo čitati drugega ko par
osamljenih besedi, takole razmetanih:

7 Juni	Glas
	zwei trosen
	graus
	bringt ihnen

»Besede sink, aland, that, and, last pomenijo: potopiti se,
na suho, to, in, izgubljen. Skipper je ime, ki pomeni na An-
gleškem kapitana na trgovski ladji. Monition je listina in
assistance znači pomoč.

5-6 sob, kuhinja
in vrt, v Ljubljani.
Cena 100 — 120.000
kupim. — Ponudbe na upravo
borno ohranjen. — ceno
napred. — SEVER & Komp.
Ljubljana.

HISO
kompletno, za tri delovne
modi, ter stroj za striženje
konj, napredaj. Poizve se
»Slovenca« pod št. 170.
447, 124s

KOVAKO ORODJE
kompletno, za tri delovne
modi, ter stroj za striženje
konj, napredaj. Poizve se
»Slovenca« pod št. 170.
447, 124s

Registr. blagajna
(Nacionalni cas), velika, iz-
borna ohranjen. — ceno
napred. — SEVER & Komp.
Ljubljana.

Persil je neprekosljivo sredstvo za pranje

polovično delo, ceno
pranje, snežnobelo perilo.
(Samo v teh ovojih, nikdar odprto.)

REMINGTON MODEL 12 najnovejši AMERIKANSKI
PISALNI STROJ. — Dobavlja samo
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, osteršja
hiše, vile, tovarne, cerkve in zvoniki; stropi, razna tla,
stopnice, lestenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, Jezov, mlinov.
Parna žaga Tovarna furnirja

Najlepše darilo!

Pozor!

Samo 300 Din

franko na dom!

Najugodnejši nakup naravnosti od tovarne!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz

najboljšega aluminija, snežno-bela in

desetletja trpežna. — Dobavlja se

proti predplačilu ali po povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. B. B. H. L. Maribor, S.N.S.

(Metalindustrija) Aleksandrova cesta št. 6

Ako bi ne ugovarjali, se vzame redovito nazaj. — Naročite takoj, ker ne

vemo, če nam bodo razmere dopustile vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Posode držijo in sicer gornja vrsta od leve na desno po ca 2 1/2, 1 1/2, 1 1/2, 1, in spodnja

vrsta po ca 1, 1 1/2, 1 1/2, 1, premer ponve 20 cm. Za cenik znamka 1 Din. Inserirat priložiti.

Penzijonat-restavracija »Slovenec«

Villa Ricca Baška na otoku Krku

priporoča svoje lepo urejene in zajamčeno čiste sobe poleg
kopališča. // Hrana prvovrstna, kakor tudi najboljša vina.

Preskrba s stanovanjem, hrano in kopališko takso za osebo Din 70.—
na dan. // Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Gabrijel Breznik,
restavrat.

Električne tvornice Škodovih zavodov v Piznu.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Ljubljana, Selenburgova 7, hiša Jadranske banke.

Dobavljajo: najsolidnejše in najcenejše elektromotorje, tur-
bogeneratorje in vse ostale električne stroje.

Grade: električne centrale, električne železnice, cuk-
rarne, pivovarne, rudniške naprave itd. itd.

Obračajte se v vseh primerih na pisarno v Ljubljani!
Poset inženirja brezplačno na razpolago.

Po znižanih cenah naprodam več
mlatilnic, vitelnov, slamoreznic
in vsi pripadajoči deli, le prvovrstni izdelki. — Prevza-
mejo se popravila. — Delavnica poljedelskih strojev
Anton Kremžar, št. Vid
nad Ljubljano.

Varstvena znamka.

Pravi

patentirani

Marsnerovi šumeči

limonadni bonboni

se dobijo povsod

Tovarn. skladišče: Josip Vitek, Ljubljana, Krekov trg 8

Ing. Rudolf Treo

stavbenik

sodnijsko zaprišeni izvedenec

Ljubljana

Gospodarska cesta št. 12/11.

25 letna praksa

Izdeluje načrte, proračune, cenit-
ve in prevzema vsake vrste stavb.
Med mnogošt. izvrš. stavb napra-
vil: cerkve v Prežni, Zaplaz, Šmi-
hel, Šumperk, Podgrad itd. Prezi-
dava hiše Souvan, Mestni trg itd.

Nudim 2000 Din

tistemu, kateri mi preskrbi stalno SLUŽBO kot poslo-
vodja, skladiščnika ali potnika. — Cenj. ponudbe na
upravo »Slovenca« v Mariboru pod šifro: »NUJNO«.

Strojne tovarne in livarne d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta 35

Zvonarna

Karlovška cesta št. 1.

Ustanovljena l. 1638.
od l. 1767—1919. Samassa

Čast. g. duhovni svetnik P. Hugolin Sattner je v
zadnjem času v naši zvonarni preizkusil 13 bronastih
zvonov in strokovnjaški ugotovil:

4. junija: Za sv. Marijo Okičko, Hrvatska. Pre-
skusil sem danes Okičke zvonove, ki imajo dispozicijo G
(550 kg), B (340 kg), C (250 kg). Zvonovi so popolnoma
pravilno uglaseni, brezhibni po livu, lepo okinčani in se z
mirno vestjo lahko reče, da je pogodba popolnoma izpolnjena.

12. junija: Zvonovi župnije sv. Križ pri Rogaški
Slatini. Dispozicija slove D (1250 kg), Fis (640 kg), A
(400 kg), je dur-trizvok dobro pogoden. Zvonovi so po
obliki in glasu brezhibni.

Zvon za podružno cerkev Marija Tržišče ima ton
Cis (210 kg), kakor je bilo določeno in je istotako pra-
vilen po obliki in glasu.

18. junija: Zvonovi za Trstenik: Imajo dispozicijo
C (1850 kg), Es (1060 kg), G (550 kg), stari zvon pa
ima glas B, torej vkup: - C, Es, G, B - t. j. en mol - in
en dur - trizvok skupaj septimniakord na drugi stopinji.
Glasovi so čisti, jasni, mirni, brez valovanja. Liv teh
zvonov torej popolnoma zadovoljuje. Zvonovi se sprejmejo.

Zahtevajte cenike! — Oglejte si zvonarno! — Cene konkurenčne. —
Izdelki umetniško mojstrski. — Kulantni pogoji. — Kraški dobavni roki!

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«).

Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLED.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.